




MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Conflicten in vennootschappen voorkomen – beheersen – oplossen


Luc Stolle
Meritius Advocaten-Avocats
Advocaat aan de balie te Gent

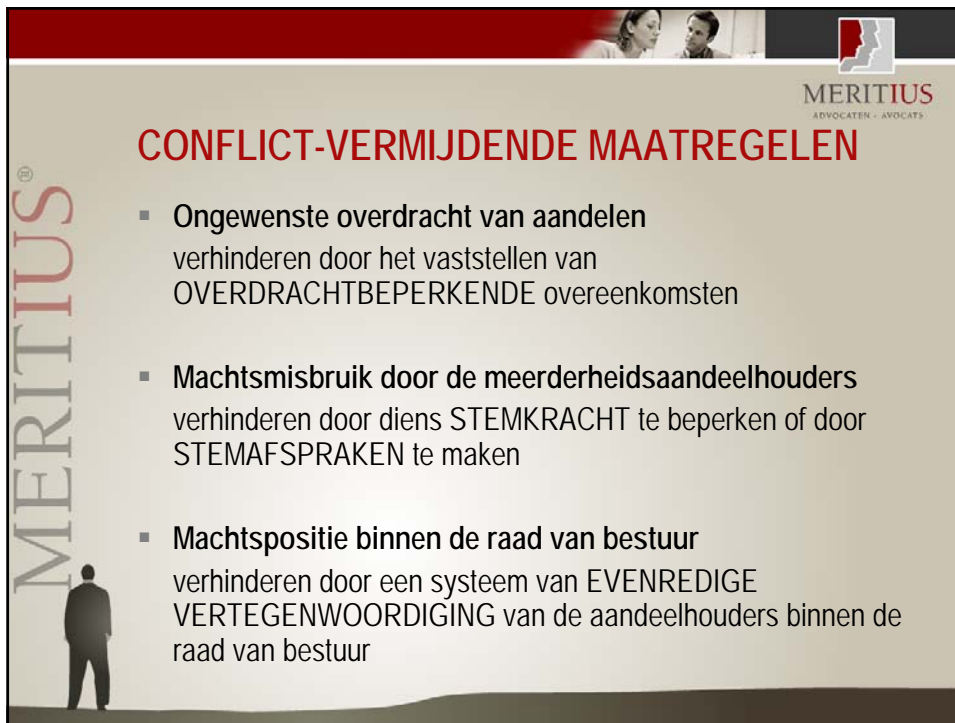


MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Overzicht

- Conflict-vermijdende maatregelen
- Conflict-beheersende maatregelen
- Conflict-oplossende maatregelen



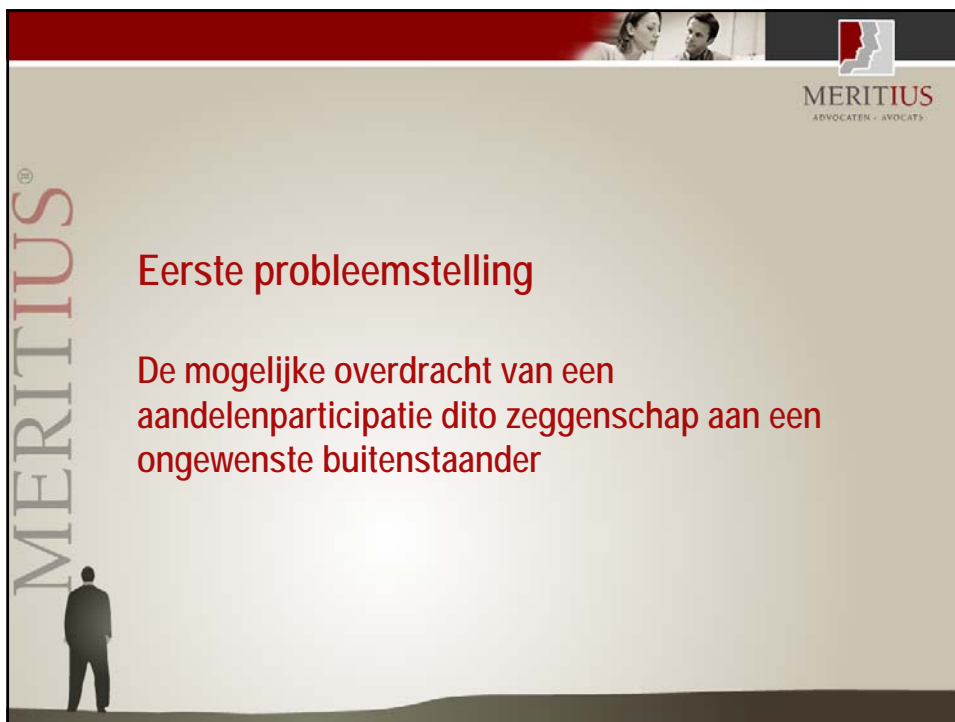


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

CONFLICT-VERMIJDENDE MAATREGELEN

- **Ongewenste overdracht van aandelen**
verhinderen door het vaststellen van
OVERDRACHTBEPERKENDE overeenkomsten
- **Machtsmisbruik door de meerderheidsaandeelhouders**
verhinderen door diens STEMKRACHT te beperken of door
STEMAFSPRAKEN te maken
- **Machtspositie binnen de raad van bestuur**
verhinderen door een systeem van EVENREDIGE
VERTEGENWOORDIGING van de aandeelhouders binnen de
raad van bestuur

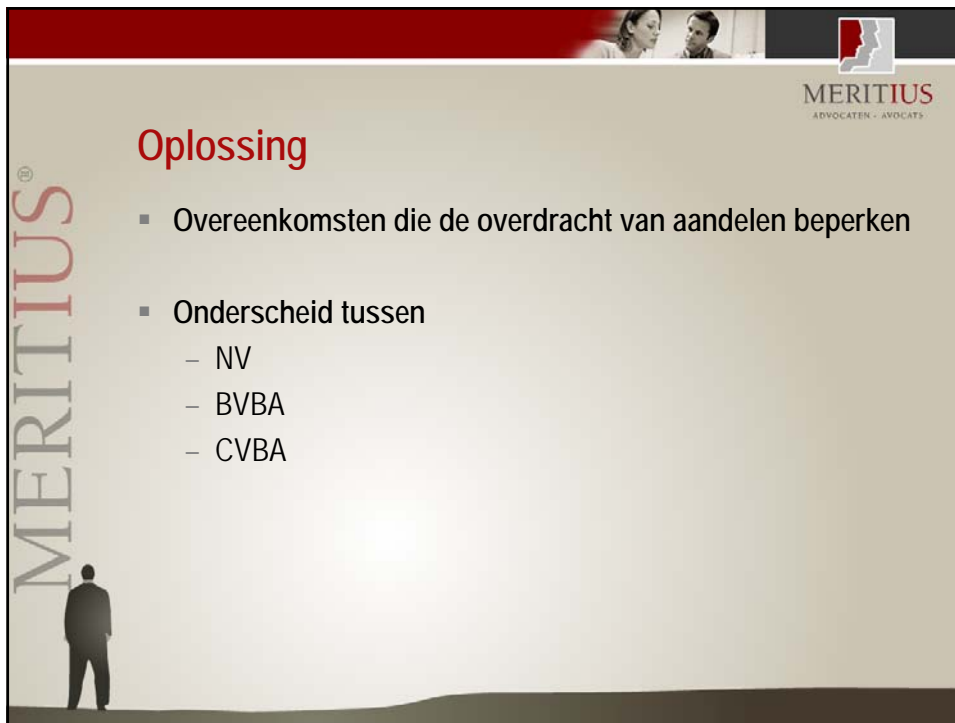


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Eerste probleemstelling

De mogelijke overdracht van een
aandelenparticipatie dito zeggenschap aan een
ongewenste buitenstaander

The slide features a dark red header with a small photograph of two people in conversation. The Meritius logo, consisting of a stylized profile of a head, is positioned in the top right corner. The word 'MERITIUS' is written vertically in a large, light-colored font on the left side of the slide. The background is a light beige color with a silhouette of a person standing on a horizon line under a bright sun.

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Oplossing

- Overeenkomsten die de overdracht van aandelen beperken
- Onderscheid tussen
 - NV
 - BVBA
 - CVBA

The slide features a dark red header with a small photograph of two people in conversation. The Meritius logo, consisting of a stylized profile of a head, is positioned in the top right corner. The word 'MERITIUS' is written vertically in a large, light-colored font on the left side of the slide. The background is a light beige color with a silhouette of a person standing on a horizon line under a bright sun.


MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

OVEREENKOMSTEN DIE DE OVERDRACHT VAN AANDELEN REGELEN



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS


De naamloze vennootschap

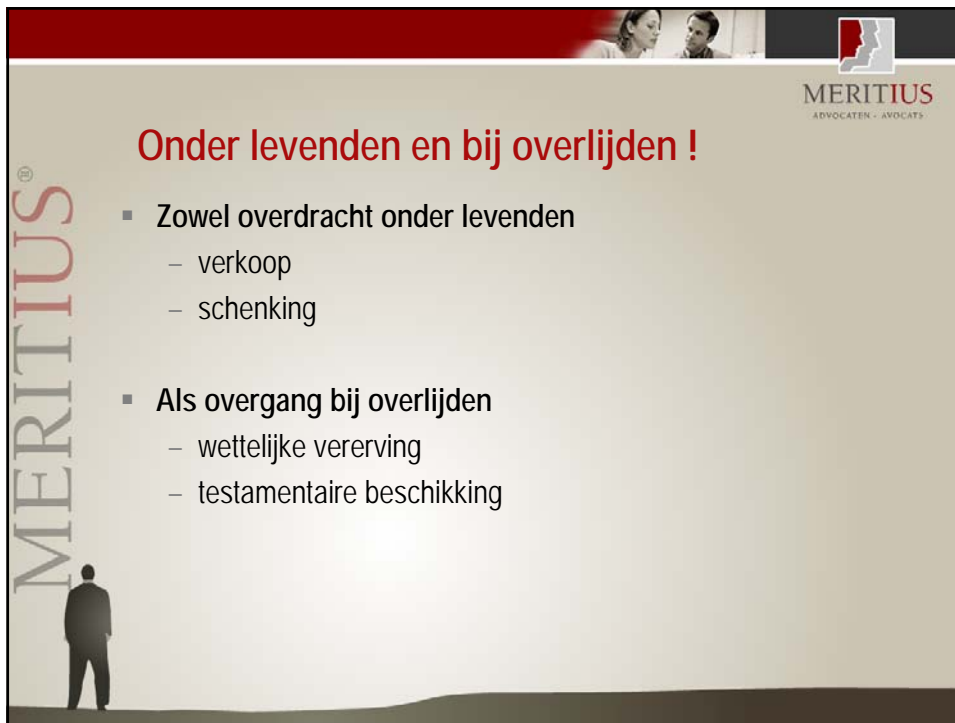


MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

NV : principiële overdraagbaarheid beperken ...

- NV = kapitaalvennootschap
- Vrije overdracht
- Wilsovereenstemming omtrent voorwerp en prijs – geen vormvereisten
- zowel onder levenden als bij overlijden





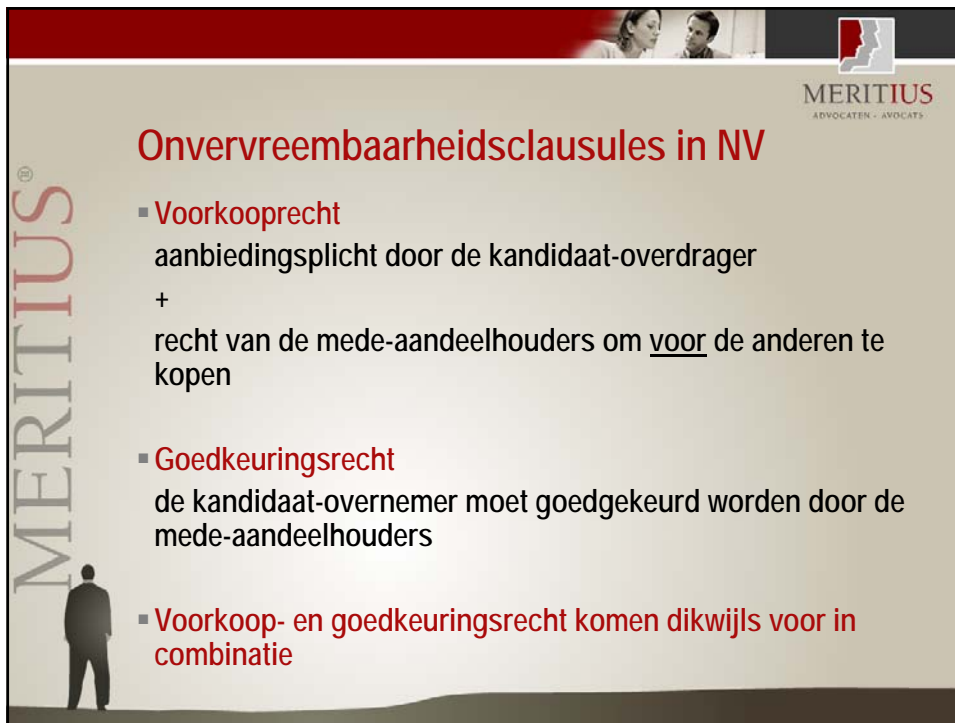
ONDER LEVENDEN EN BIJ OVERLIJDEN !

- Zowel overdracht onder levenden
 - verkoop
 - schenking
- Als overgang bij overlijden
 - wettelijke vererving
 - testamentaire beschikking



ONVERVREEMBAARHEIDSCLAUSULES IN NV

- **Optierechten**
 - « call » = recht van de begunstigde om aandelen te kopen
 - « put » = recht van de begunstigde om zijn aandelen te verkopen
- **Volgrecht**
 - recht om bij de verkoop van een aandelenparticipatie door een mede-aandeelhouder mee te verkopen (« om te volgen »)
- **Naakte verbod** om aandelen binnen bepaalde periode over te dragen (blokkerings- of stand still-bepalingen)

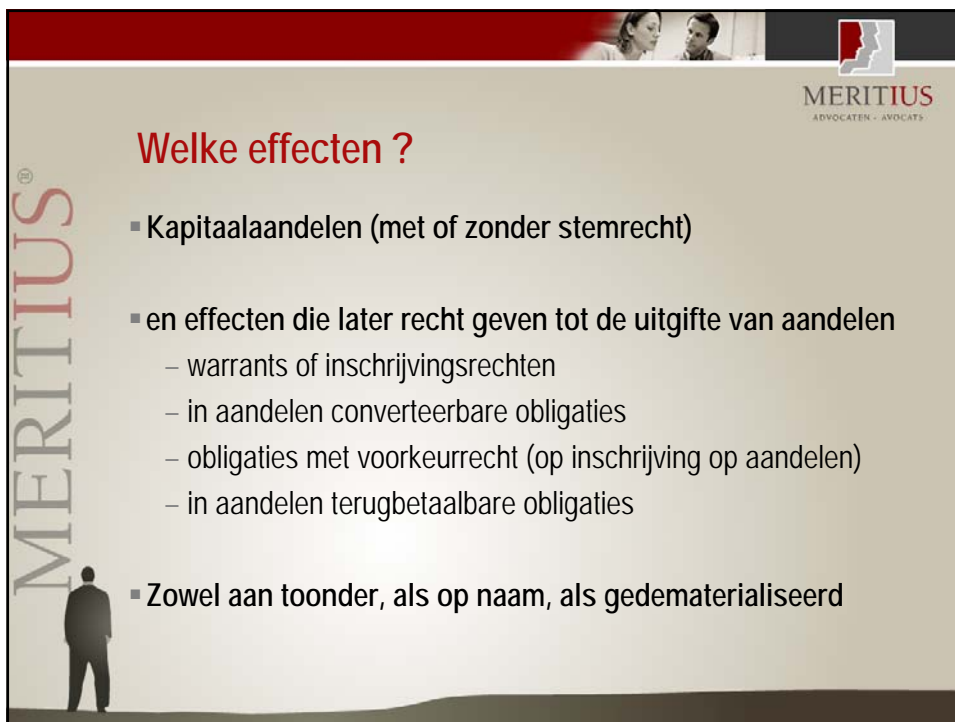


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Onvervreembaarheidsclausules in NV

- **Voorkooprecht**
aanbiedingsplicht door de kandidaat-overdrager
+
recht van de mede-aandeelhouders om voor de anderen te kopen
- **Goedkeuringsrecht**
de kandidaat-overnemer moet goedgekeurd worden door de mede-aandeelhouders
- **Voorkoop- en goedkeuringsrecht komen dikwijls voor in combinatie**



MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Welke effecten ?

- **Kapitaalaandelen (met of zonder stemrecht)**
- **en effecten die later recht geven tot de uitgifte van aandelen**
 - warrants of inschrijvingsrechten
 - in aandelen converteerbare obligaties
 - obligaties met voorkeurrecht (op inschrijving op aandelen)
 - in aandelen terugbetaalbare obligaties
- **Zowel aan toonder, als op naam, als gedematerialiseerd**



MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Twee geldigheidsvoorwaarden

1. in de tijd beperkt
2. steeds verantwoord op grond van het vennootschapsbelang
 - niet voor voorkoop- en goedkeuringsrechten

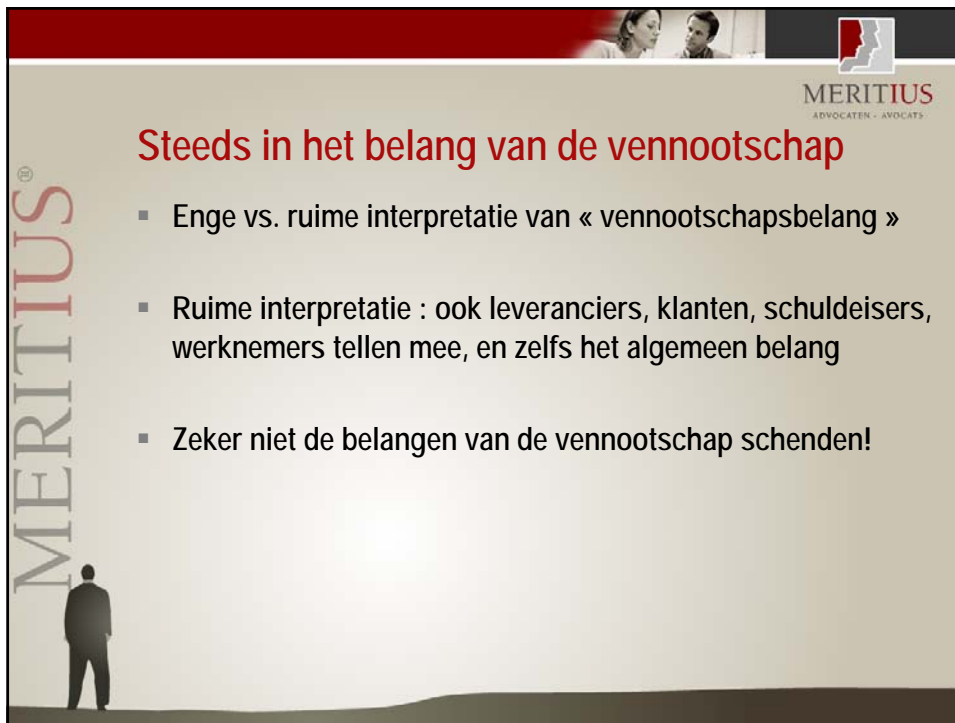


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Beperking in de tijd

- Voorkoop- en goedkeuringsrechten
 - max. 6 maanden te rekenen
 - van de datum van het verzoek om goedkeuring of
 - van de uitnodiging om het recht van voorkoop uit te oefenen
 - indien langer: ingekort tot 6 maanden
- Andere onvervreembaarheidsclausules
 - geen wettelijke maximumtermijn
 - feitelijke omstandigheden
 - maximum ?




MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Steeds in het belang van de vennootschap

- Enge vs. ruime interpretatie van « vennootschapsbelang »
- Ruime interpretatie : ook leveranciers, klanten, schuldeisers, werknemers tellen mee, en zelfs het algemeen belang
- Zeker niet de belangen van de vennootschap schenden!

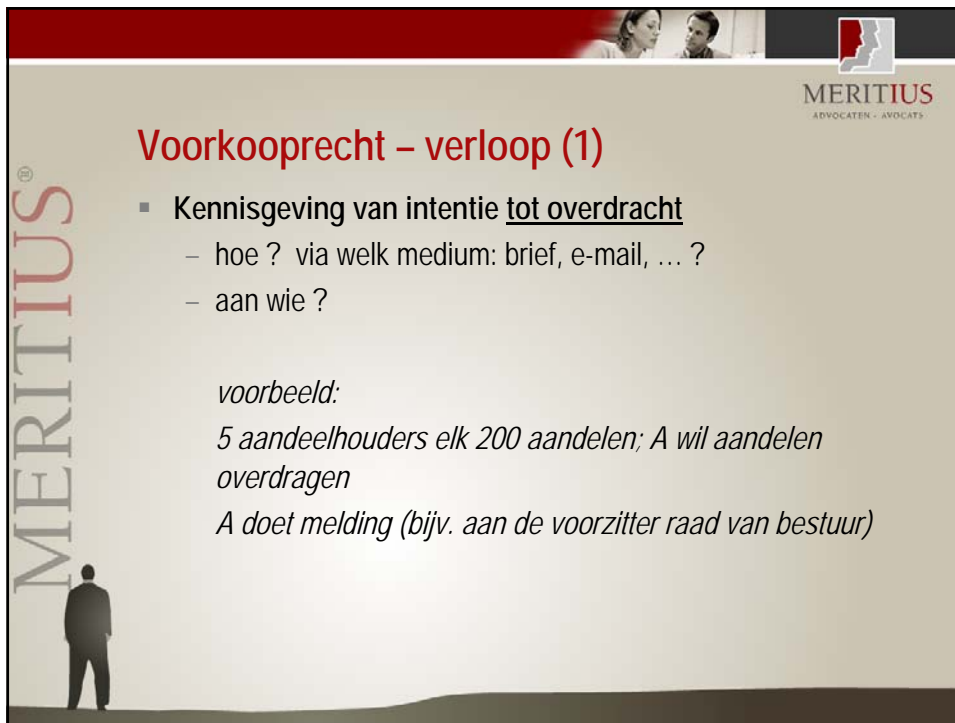


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Voorkooprecht

- De begunstigen hebben het recht om “voor te kopen”
- “Right of First Refusal” (ROFR)
verschafft de houder het recht de transactie af te sluiten met een eigenaar vooraleer de eigenaar een transactie kan afsluiten met een derde
- “Right of First Offer” (ROFO) of “Right of First Negotiation”
verplicht de eigenaar exclusieve onderhandelingen “ter goeder trouw” te starten met de houder van dit recht vooraleer in onderhandeling te gaan met derden



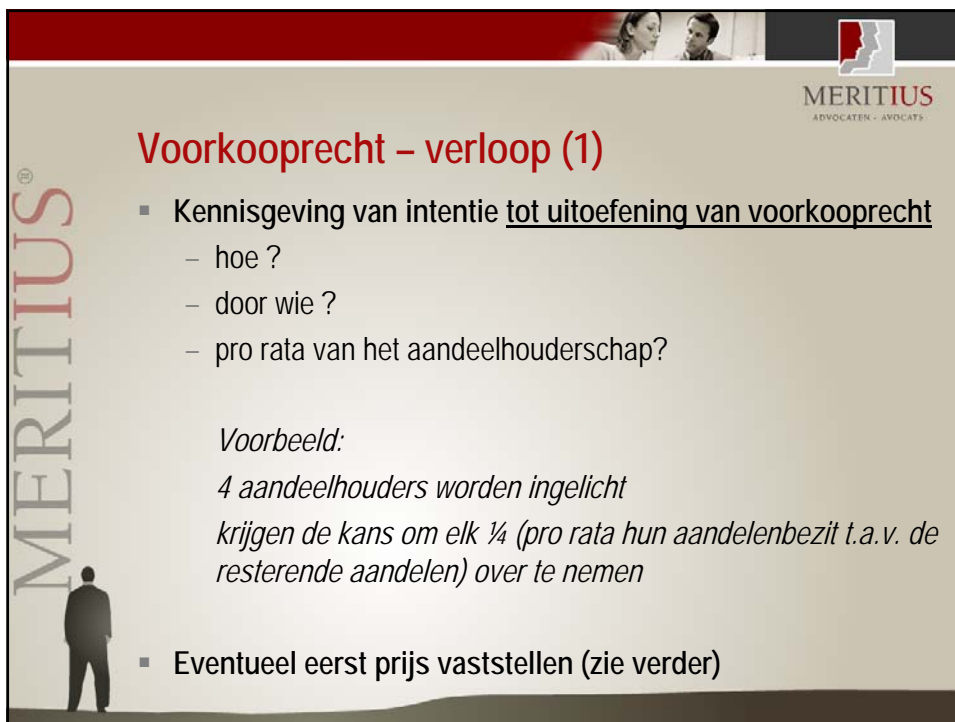
MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Voorkooprecht – verloop (1)

- Kennisgeving van intentie tot overdracht
 - hoe ? via welk medium: brief, e-mail, ... ?
 - aan wie ?

voorbeeld:
5 aandeelhouders elk 200 aandelen; A wil aandelen overdragen
A doet melding (bijv. aan de voorzitter raad van bestuur)



MERITIUS[®]

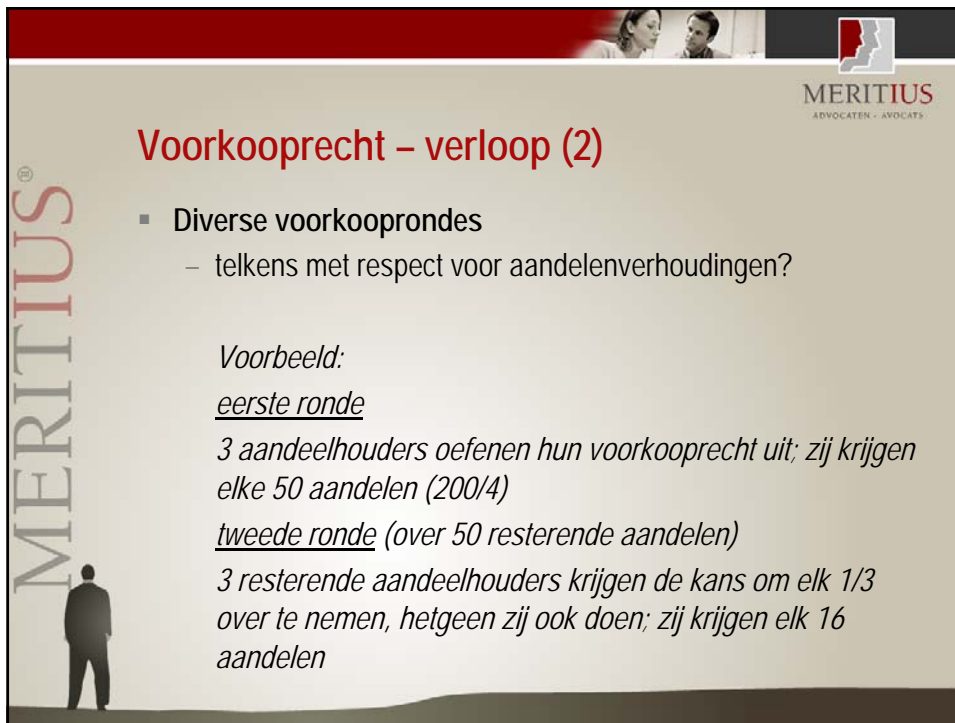
MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Voorkooprecht – verloop (1)

- Kennisgeving van intentie tot uitoefening van voorkooprecht
 - hoe ?
 - door wie ?
 - pro rata van het aandeelhouderschap?

Voorbeeld:
4 aandeelhouders worden ingelicht
krijgen de kans om elk ¼ (pro rata hun aandelenbezit t.a.v. de resterende aandelen) over te nemen

- Eventueel eerst prijs vaststellen (zie verder)



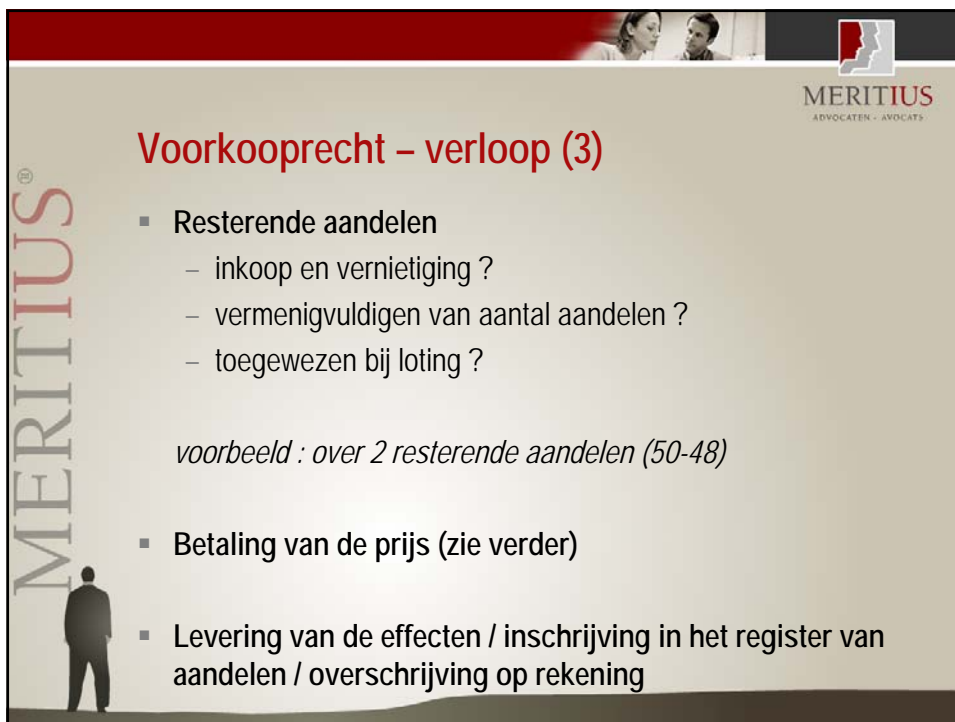
Voorkooprecht – verloop (2)

- Diverse voorkoopprondes
 - telkens met respect voor aandelenverhoudingen?

Voorbeeld:

eerste ronde
3 aandeelhouders oefenen hun voorkooprecht uit; zij krijgen elke 50 aandelen (200/4)

tweede ronde (over 50 resterende aandelen)
3 resterende aandeelhouders krijgen de kans om elk 1/3 over te nemen, hetgeen zij ook doen; zij krijgen elk 16 aandelen

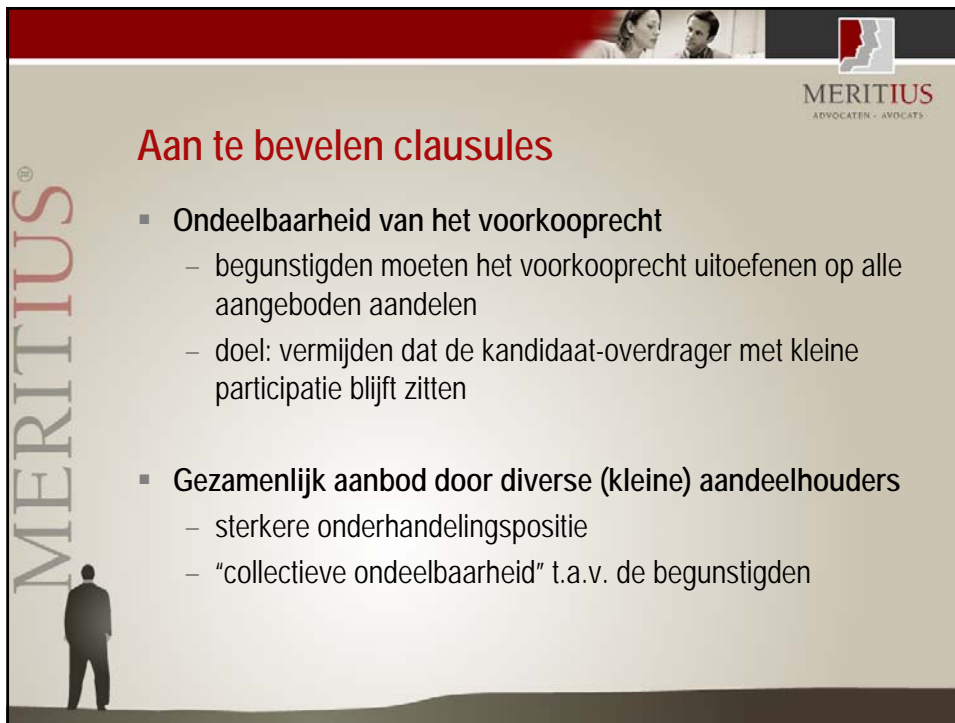


Voorkooprecht – verloop (3)

- Resterende aandelen
 - inkoop en vernietiging ?
 - vermenigvuldigen van aantal aandelen ?
 - toegewezen bij loting ?

voorbeeld : over 2 resterende aandelen (50-48)

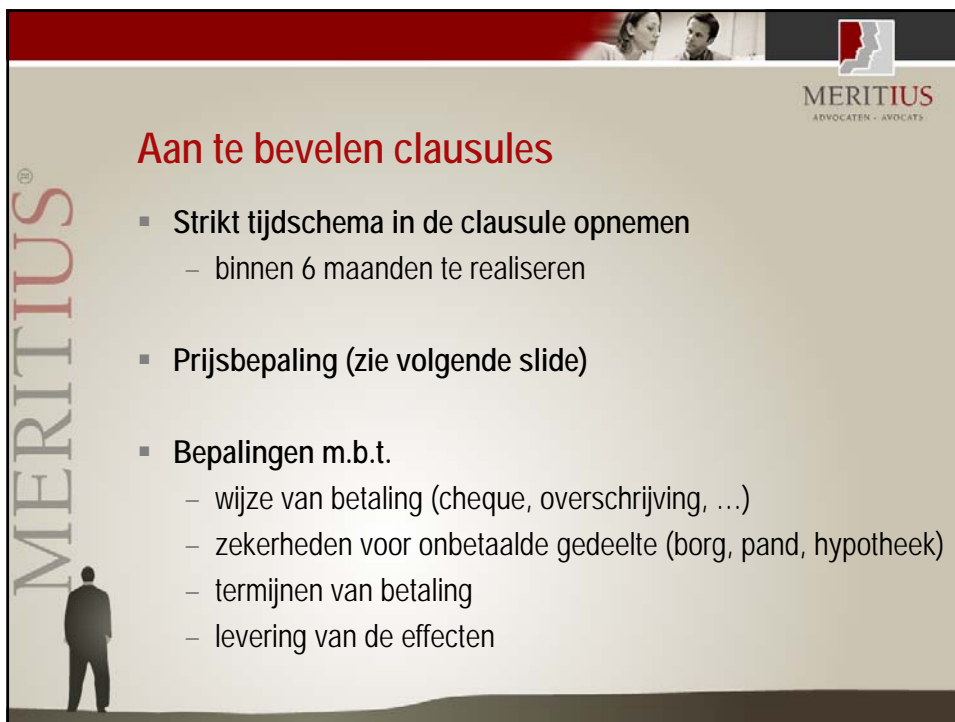
- Betaling van de prijs (zie verder)
- Levering van de effecten / inschrijving in het register van aandelen / overschrijving op rekening



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Aan te bevelen clausules

- **Ondeelbaarheid van het voorkooprecht**
 - begunstigen moeten het voorkooprecht uitoefenen op alle aangeboden aandelen
 - doel: vermijden dat de kandidaat-overdrager met kleine participatie blijft zitten
- **Gezamenlijk aanbod door diverse (kleine) aandeelhouders**
 - sterkere onderhandelingspositie
 - "collectieve ondeelbaarheid" t.a.v. de begunstigen



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Aan te bevelen clausules

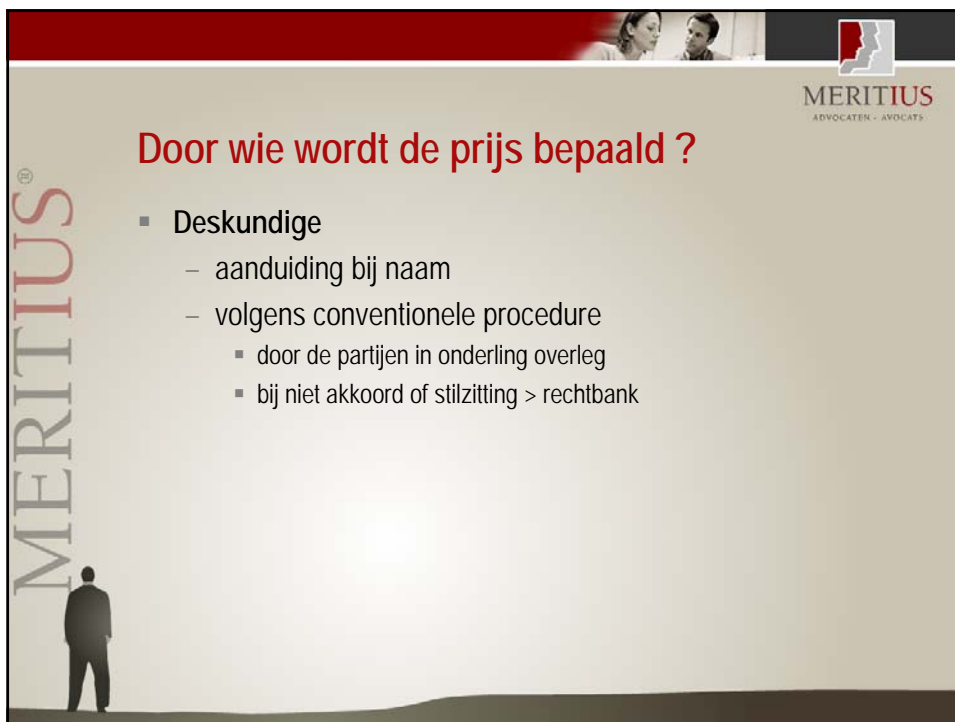
- **Strikt tijdschema in de clause opnemen**
 - binnen 6 maanden te realiseren
- **Prijsbepaling (zie volgende slide)**
- **Bepalingen m.b.t.**
 - wijze van betaling (cheque, overschrijving, ...)
 - zekerheden voor onbetaalde gedeelte (borg, pand, hypotheek)
 - termijnen van betaling
 - levering van de effecten



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Prijsbepaling moet bepaald of bepaalbaar zijn


- Biedprijs van kandidaat-overnemer bindt
 - opgelet voor complaisance-bieders
- Jaarlijkse vaststelling door een vennootschapsorgaan
 - AV of RvB
 - gevaar dat dit niet of onzorgvuldig gebeurt
- Prijsberekenningsformule
 - aangepast aan de aard van de vennootschap
 - intrinsieke waarde – gecorrigeerd eigen vermogen
 - rendementswaarde



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Door wie wordt de prijs bepaald ?



- Deskundige
 - aanduiding bij naam
 - volgens conventionele procedure
 - door de partijen in onderling overleg
 - bij niet akkoord of stilzitting > rechtbank



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Goedkeuringsrecht (1)


- **Wie is bevoegd om de goedkeuring te geven?**
 - de algemene vergadering ?
 - de resterende aandeelhouders ?
 - de raad van bestuur ?
 - een derde ?




MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Goedkeuringsrecht (2)

- **Voor welke categorie van personen ?**
 - alle, zowel aandeelhouders als niet-aandeelhouders
 - ook voor de echtgenoot / echtgenote ?
 - ook voor de afstammelingen ?
- **Men kan bepaalde categorieën van personen uitsluiten van goedkeuring**







MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Goedkeuringsrecht (3)

- Zes maanden
 - wat indien geen goedkeuring ?
 - na zes maanden: vrij overdraagbaar
- Ondeelbaarheid van de goedkeuring
- Vaak combinatie goedkeurings- en voorkooprecht (tijdaspect!)




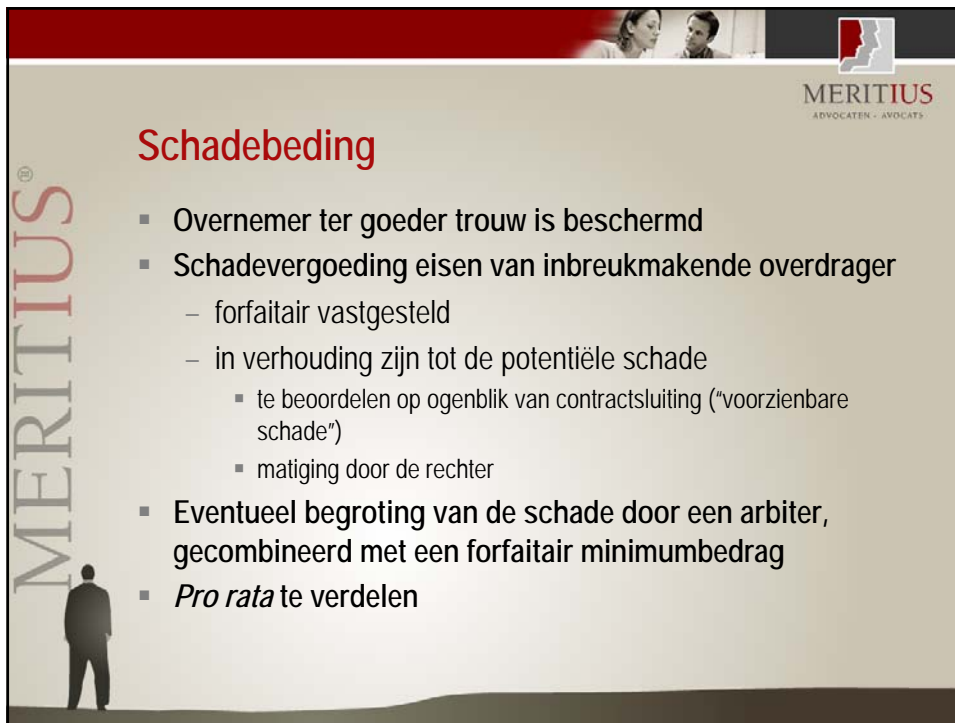
MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Statutair of onderhands ?

- Onder welke vorm ?
 - in de statuten
 - in authentieke akten betreffende de uitgifte van converteerbare obligaties en warrants
 - in alle andere overeenkomsten (onderhands)
- Afhankelijk van de gewenste tegenstelbaarheid van de clausules
 - aan de vennootschap
 - aan de mede-aandeelhouders/overdragers
 - aan de derden/verkrijgers





MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Schadebeding

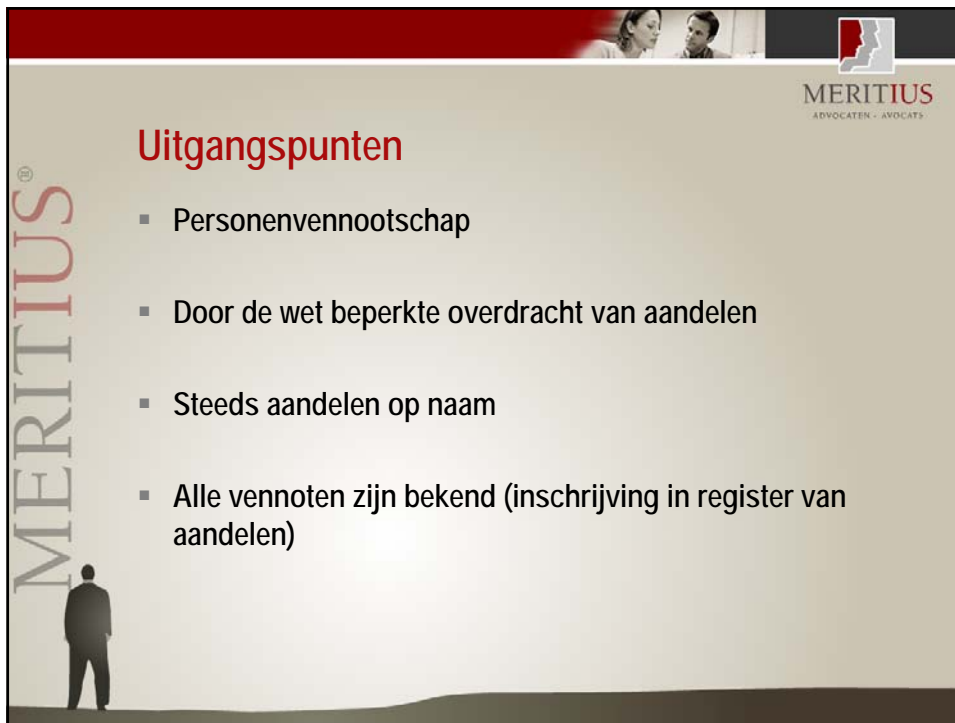
- Overnemer ter goeder trouw is beschermd
- Schadevergoeding eisen van inbreukmakende overdrager
 - forfaitair vastgesteld
 - in verhouding zijn tot de potentiële schade
 - te beoordelen op ogenblik van contractsluiting ("voorzienbare schade")
 - matiging door de rechter
- Eventueel begroting van de schade door een arbiter, gecombineerd met een forfaitair minimumbedrag
- *Pro rata* te verdelen



MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

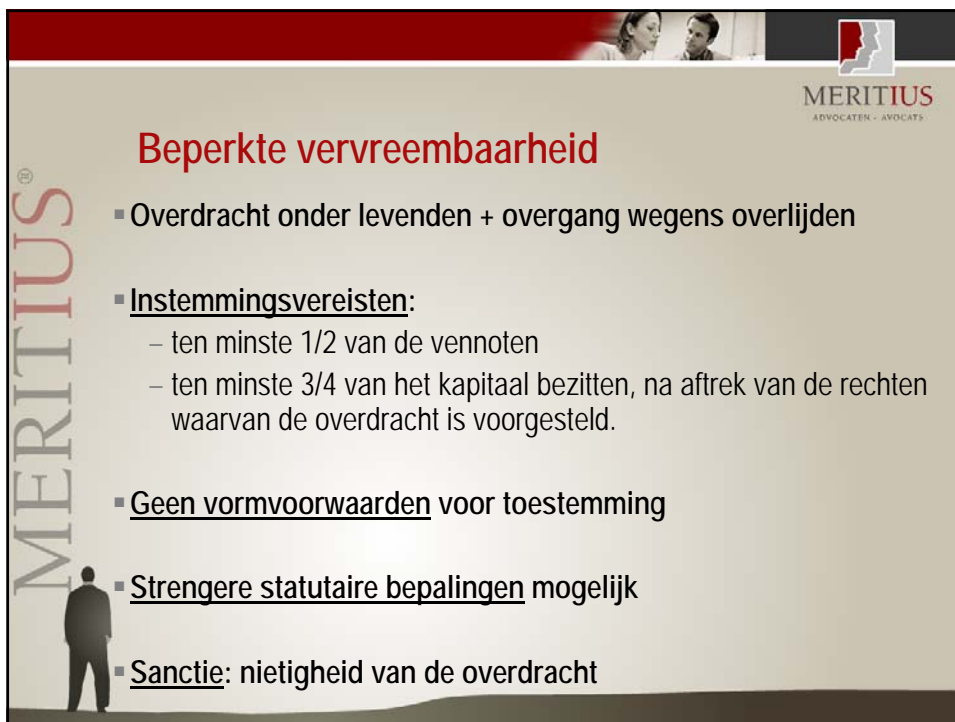


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Uitgangspunten

- Personenvennootschap
- Door de wet beperkte overdracht van aandelen
- Steeds aandelen op naam
- Alle vennoten zijn bekend (inschrijving in register van aandelen)

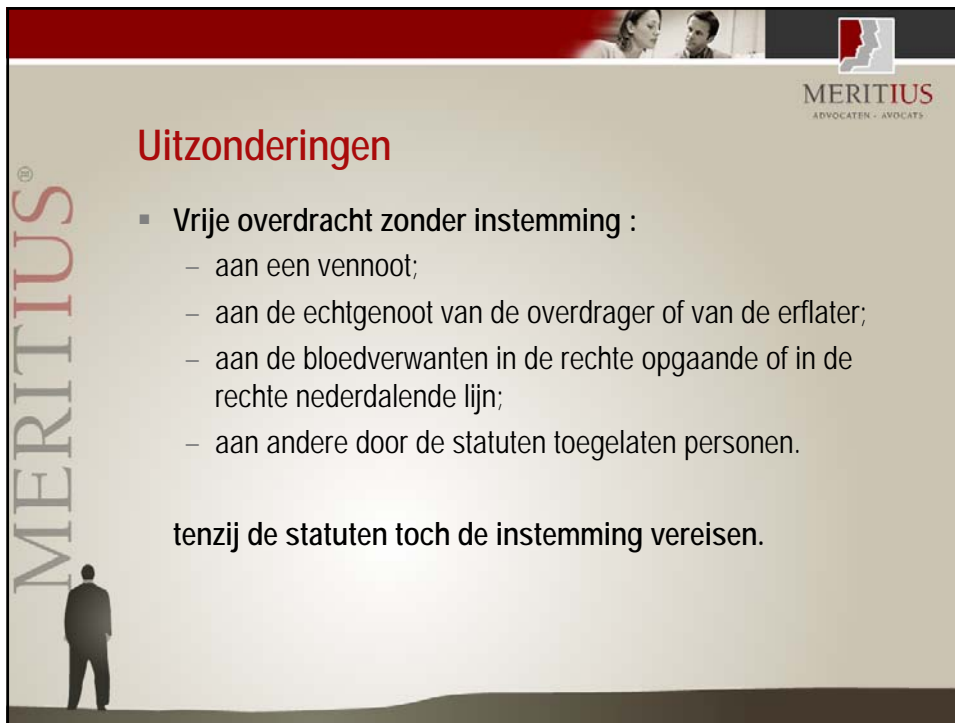


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Beperkte vervreembaarheid

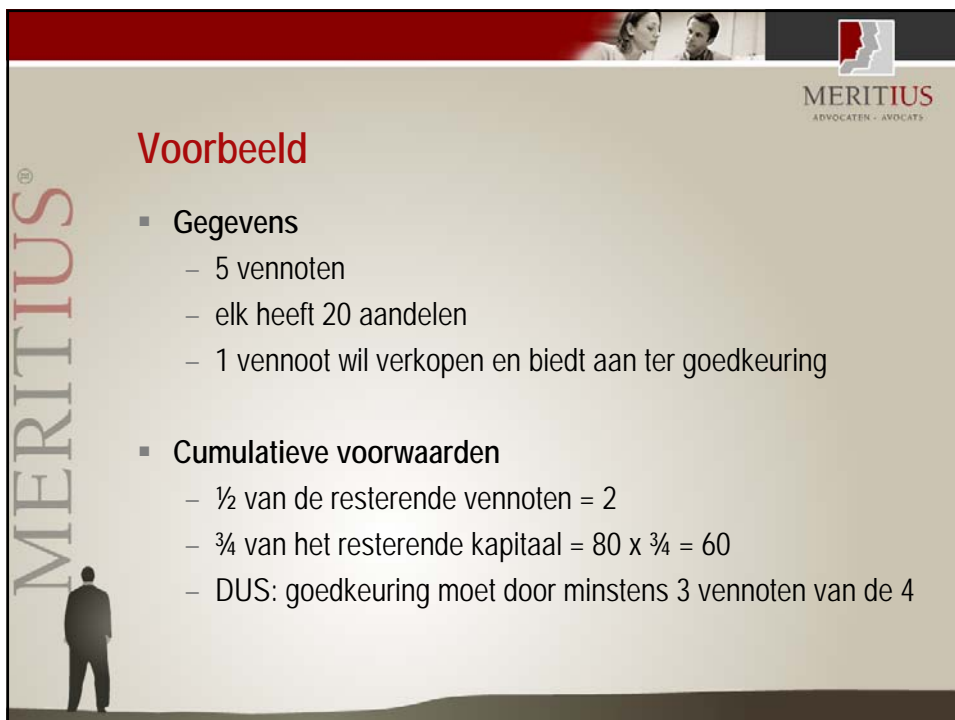
- Overdracht onder levenden + overgang wegens overlijden
- Instemmingsvereisten:
 - ten minste 1/2 van de vennoten
 - ten minste 3/4 van het kapitaal bezitten, na aftrek van de rechten waarvan de overdracht is voorgesteld.
- Geen vormvoorwaarden voor toestemming
- Strengere statutaire bepalingen mogelijk
- Sanctie: nietigheid van de overdracht



Uitzonderingen

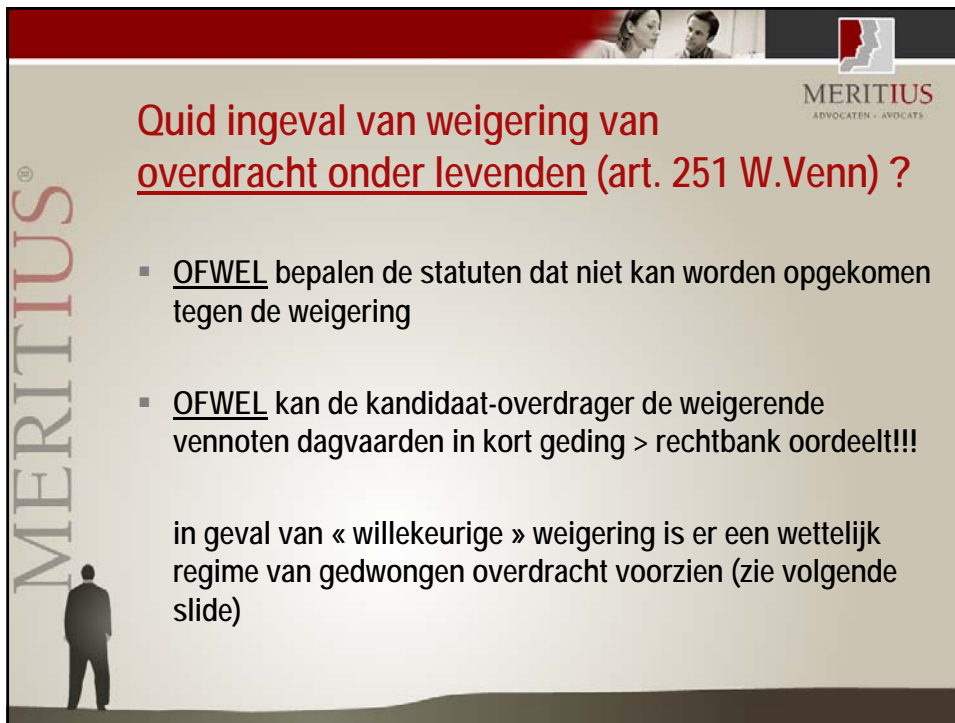
- **Vrije overdracht zonder instemming :**
 - aan een vennoot;
 - aan de echtgenoot van de overdrager of van de erflater;
 - aan de bloedverwanten in de rechte opgaande of in de rechte nederdalende lijn;
 - aan andere door de statuten toegelaten personen.

tenzij de statuten toch de instemming vereisen.



Voorbeeld

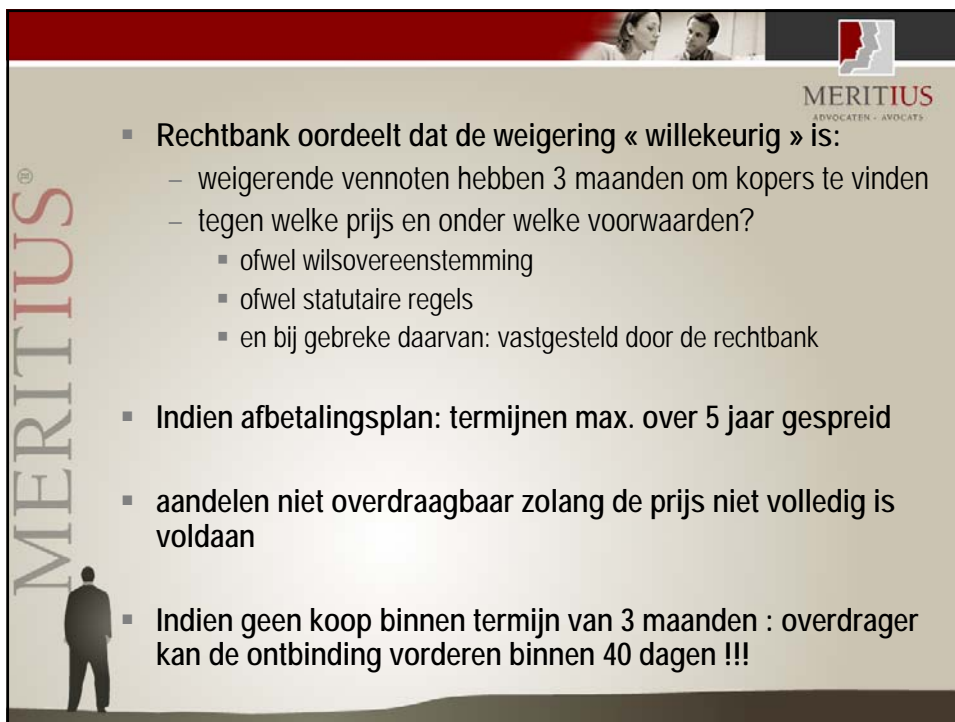
- **Gegevens**
 - 5 vennoten
 - elk heeft 20 aandelen
 - 1 vennoot wil verkopen en biedt aan ter goedkeuring
- **Cumulatieve voorwaarden**
 - $\frac{1}{2}$ van de resterende vennoten = 2
 - $\frac{3}{4}$ van het resterende kapitaal = $80 \times \frac{3}{4} = 60$
 - DUS: goedkeuring moet door minstens 3 vennoten van de 4



Quid ingeval van weigering van overdracht onder levenden (art. 251 W.Venn) ?

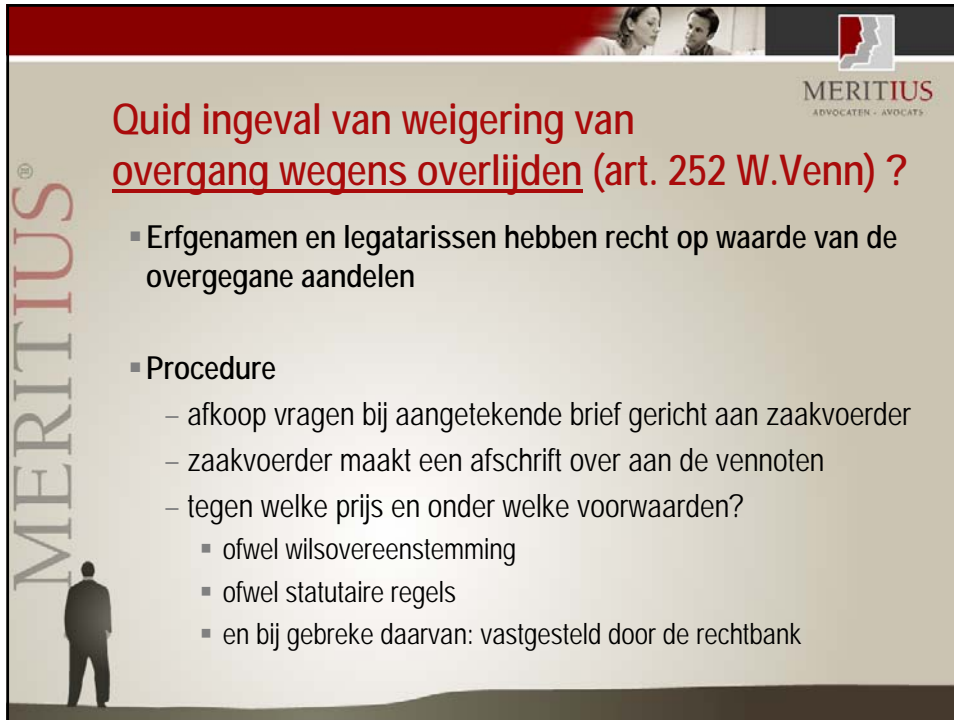
- OFWEL bepalen de statuten dat niet kan worden opgekomen tegen de weigering
- OFWEL kan de kandidaat-overdrager de weigerende vennoten dagvaarden in kort geding > rechtbank oordeelt!!!

in geval van « willekeurige » weigering is er een wettelijk regime van gedwongen overdracht voorzien (zie volgende slide)



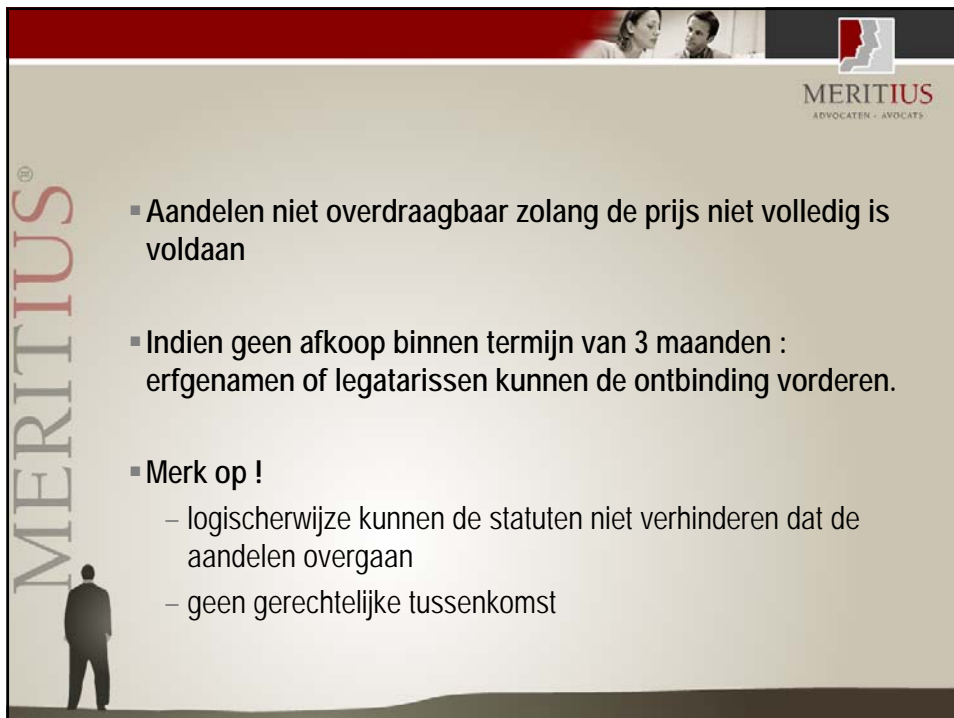
Rechtbank oordeelt dat de weigering « willekeurig » is:

- weigerende vennoten hebben 3 maanden om kopers te vinden
- tegen welke prijs en onder welke voorwaarden?
 - ofwel wilsovereenstemming
 - ofwel statutaire regels
 - en bij gebreke daarvan: vastgesteld door de rechtbank
- Indien afbetalingsplan: termijnen max. over 5 jaar gespreid
- aandelen niet overdraagbaar zolang de prijs niet volledig is voldaan
- Indien geen koop binnen termijn van 3 maanden : overdrager kan de ontbinding vorderen binnen 40 dagen !!!



Quid ingeval van weigering van overgang wegens overlijden (art. 252 W.Venn) ?

- Erfgenamen en legatarissen hebben recht op waarde van de overgegangene aandelen
- Procedure
 - afkoop vragen bij aangetekende brief gericht aan zaakvoerder
 - zaakvoerder maakt een afschrift over aan de vennoten
 - tegen welke prijs en onder welke voorwaarden?
 - ofwel wilsovereenstemming
 - ofwel statutaire regels
 - en bij gebreke daarvan: vastgesteld door de rechtbank




Aandelen niet overdraagbaar zolang de prijs niet volledig is voldaan

- Indien geen afkoop binnen termijn van 3 maanden : erfgenamen of legatarissen kunnen de ontbinding vorderen.
- Merk op !
 - logischerwijze kunnen de statuten niet verhinderen dat de aandelen overgaan
 - geen gerechtelijke tussenkomst



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS


Coöperatieve vennootschap



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Uitgangspunten

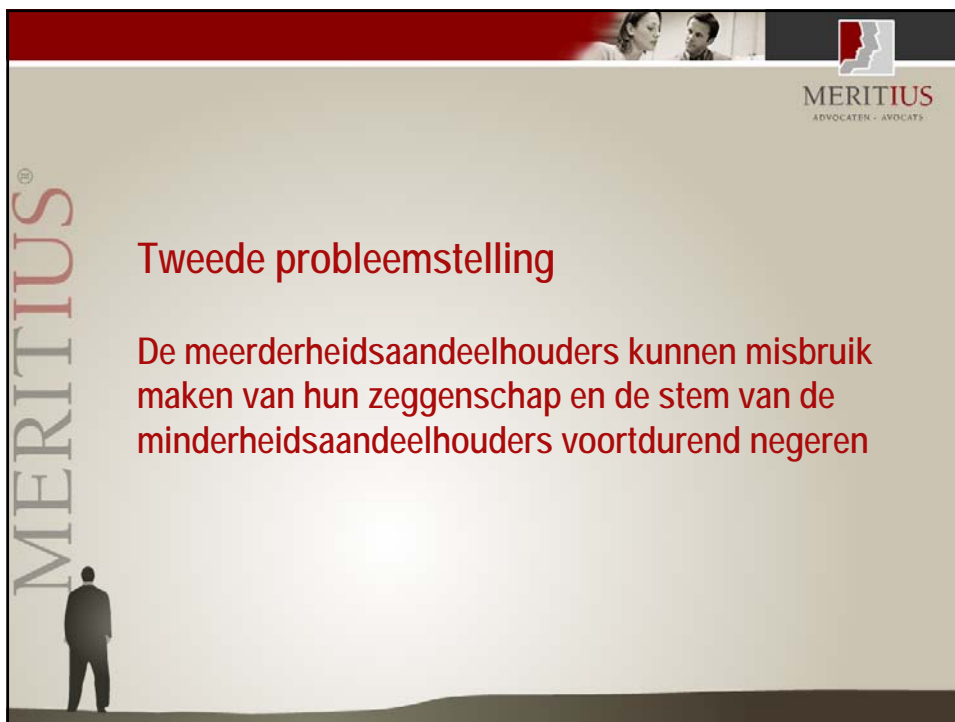
- personenvennootschap
- overdracht van aandelen statutair geregeld
- steeds aandelen op naam
- alle vennoten zijn bekend (inschrijving in register van aandelen)







Overdracht aan de vennoten en derden

- **AAN MEDE-VENNOTEN**
 - overeenkomstig de statutaire regeling
- **AAN DERDEN**
 - die BIJ NAAM zijn aangeduid in de statuten;
 - die behoren tot door de statuten bepaalde CATEGORIEËN en die voldoen aan de wettelijke of statutaire vereisten om vennoot te zijn
- **De toestemming**
 - door de algemene vergadering
 - een ander door de statuten aangeduid orgaan



Tweede probleemstelling

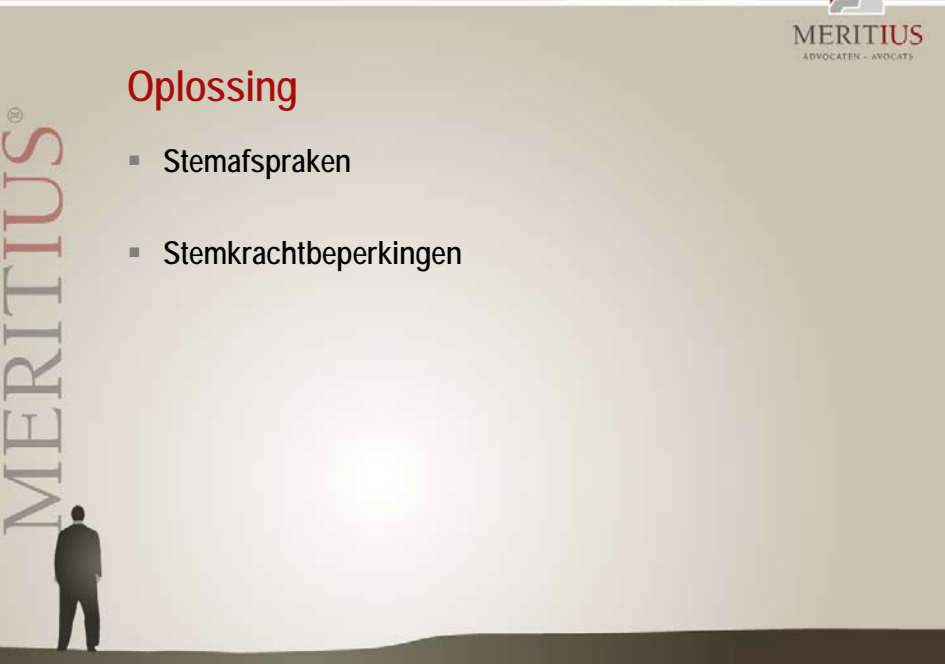
De meerderheidsaandeelhouders kunnen misbruik maken van hun zeggenschap en de stem van de minderheidsaandeelhouders voortdurend negeren



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Oplossing

- Stemafspraken
- Stemkrachtbeperkingen



MERITIUS®




MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

STEMAFSPRAKEN



MERITIUS®





MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Wat ?

(in de regel) onderhandse overeenkomsten waarin de contractanten overeenkomen om, voorafgaand aan een stemming op de algemene vergadering, een gezamenlijk standpunt te bepalen en op dezelfde manier te stemmen op de algemene vergadering.

➤ Lijkt op partijpolitiek


Partijen bepalen eerst het stem en stemmen pas daarna "unaniem in het parlement."



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Twee geldigheidsvoorwaarden

- beperkt in de tijd (geen verdere precisering)
 - de stemafspraken moeten na verloop van tijd worden gehernegotieerd
- steeds verantwoord op grond van het vennootschapsbelang
 - stabiliteit in de besluitvorming benaarstigen
 - geen beslissingen verhinderen die noodzakelijk zijn voor de vennootschap
 - geen besluitvorming in uitsluitend voordeel van de meerderheidsaandeelhouders, met miskening van de minderheid





MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS



Nietige stemafspraken

Besluitvorming gebeurt « top down » en niet « bottom up »

Daarom zijn nietig:

- verbintenis om te stemmen overeenkomstig de richtlijnen van de vennootschap, van een dochtervennootschap of nog van een van de organen van die vennootschappen
- verbintenis tegenover de vennootschap, een dochtervennootschap of nog een van de organen van die vennootschappen om hun voorstellen goed te keuren


Aandeelhouder moet onafhankelijk kunnen beslissen!!!




MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Nietige stemafspraken = nietige beslissingen



- Nietigheid van de stemming
- Tenzij bewijs dat deze stemmen geen enkele invloed hebben op de geldigheid van de gehouden stemming
- Verjaringstermijn: 6 maanden te rekenen vanaf de stemming





MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS


STEMKRACHTBEPERKINGEN (art. 544 W.Venn.)




MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Wat ?

- Statutaire bepalingen waarbij het stemrecht van de aandeelhouders wordt beperkt,
 - hetzij t.a.v. het totaal aantal van de bestaande stemmen,
 - hetzij t.a.v. het aantal op de vergadering aanwezige stemmen,teneinde de stemkracht van deze aandeelhouders te verminderen





MERITIUS[®]



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Geldigheidsvoorwaarden

- Statutair vastgelegd
- De beperking is van toepassing op iedere aandeelhouder, zonder onderscheid van het effect waarmee hij op de vergadering optreedt

MAAR

- Geen minimum- of maximumbeperking
- De omvang van de beperking kan verschillen naarmate een andere beslissing aan de orde is.




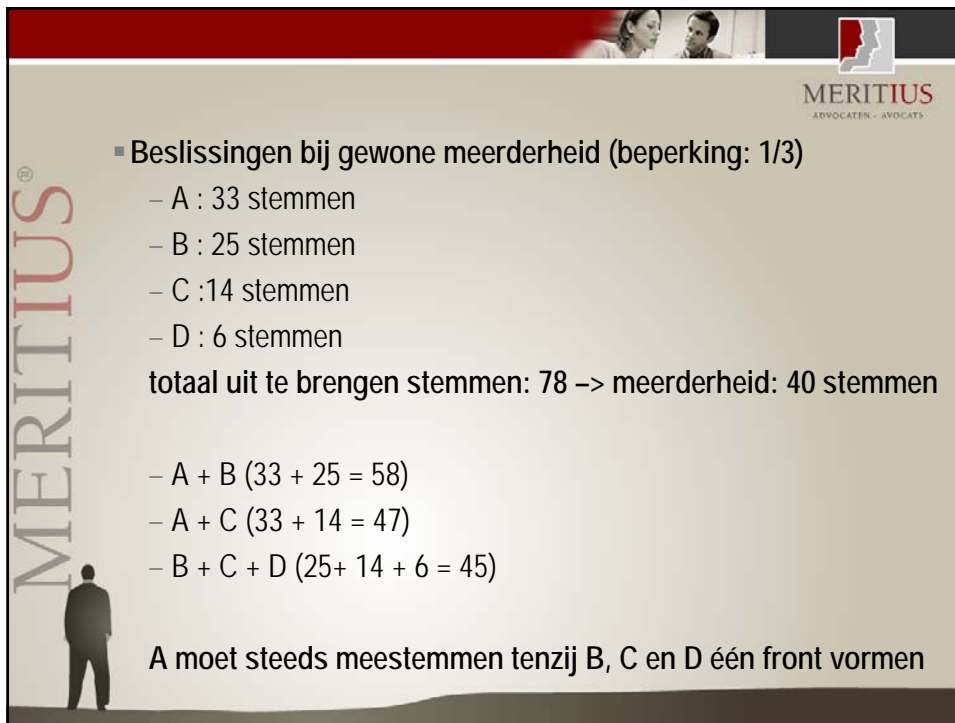
MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Voorbeeld

- 4 aandeelhouders / 100 aandelen
 - A : 55
 - B : 25
 - C : 14
 - D : 6
- stemkrachtbeperkingen voor beslissingen met gewone meerderheid:
 - 1/3 van alle bestaande stemmen
- stemkrachtbeperkingen voor beslissingen inzake statutenwijzigingen
 - 1/4 van alle bestaande stemmen





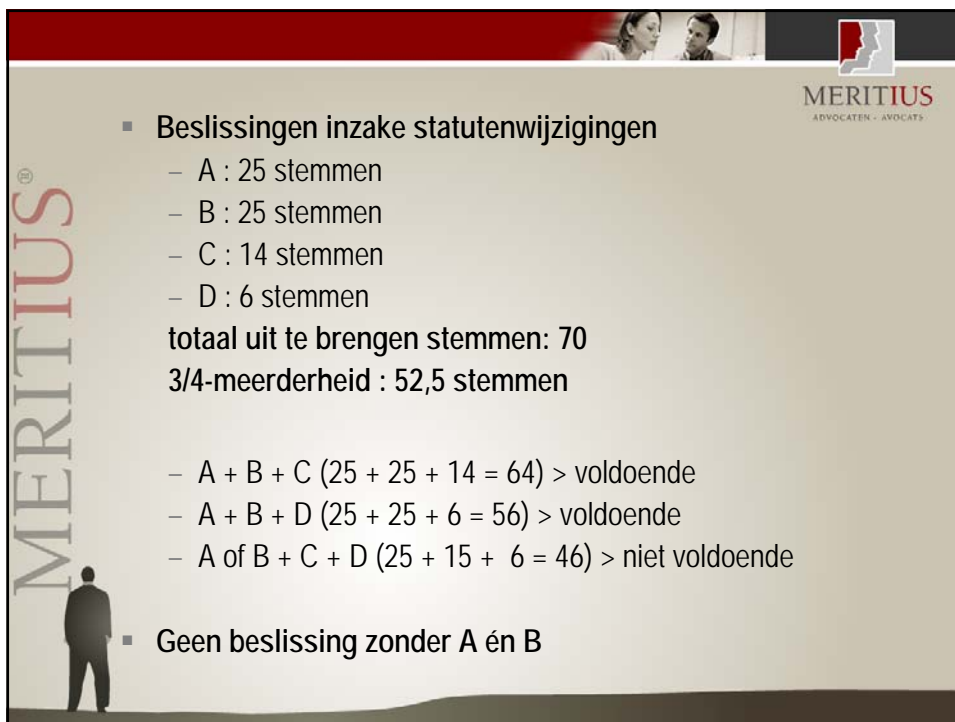
MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

- **Beslissingen bij gewone meerderheid (beperking: 1/3)**
 - A : 33 stemmen
 - B : 25 stemmen
 - C : 14 stemmen
 - D : 6 stemmen

totaal uit te brengen stemmen: 78 → meerderheid: 40 stemmen

 - A + B ($33 + 25 = 58$)
 - A + C ($33 + 14 = 47$)
 - B + C + D ($25 + 14 + 6 = 45$)

A moet steeds meestemmen tenzij B, C en D één front vormen



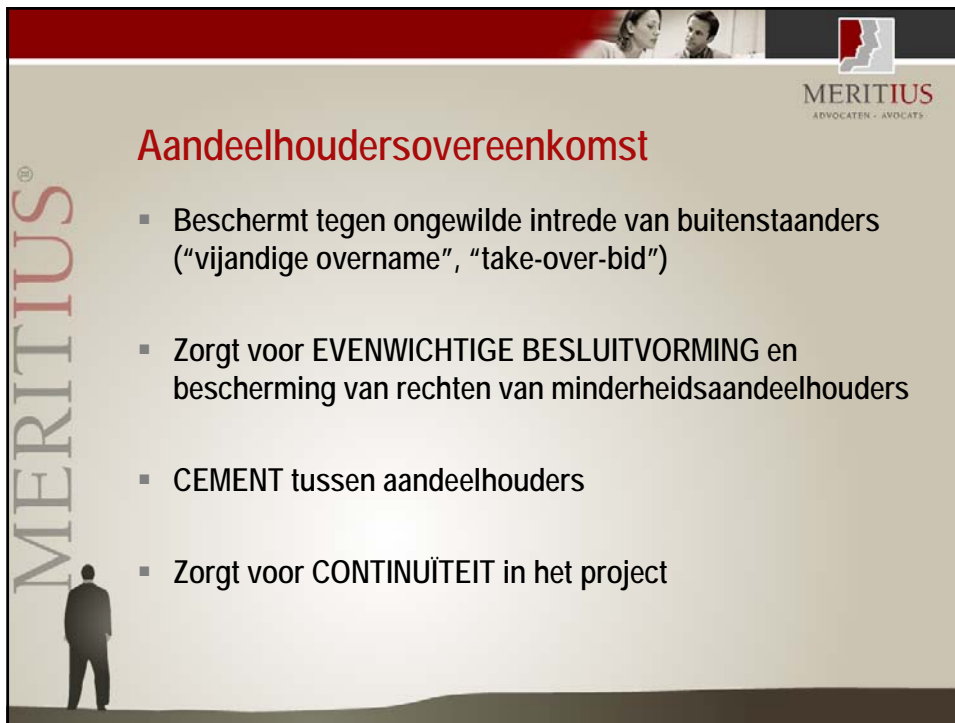
MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

- **Beslissingen inzake statutenwijzigingen**
 - A : 25 stemmen
 - B : 25 stemmen
 - C : 14 stemmen
 - D : 6 stemmen

totaal uit te brengen stemmen: 70

3/4-meerderheid : 52,5 stemmen

 - A + B + C ($25 + 25 + 14 = 64$) > voldoende
 - A + B + D ($25 + 25 + 6 = 56$) > voldoende
 - A of B + C + D ($25 + 15 + 6 = 46$) > niet voldoende
- **Geen beslissing zonder A én B**

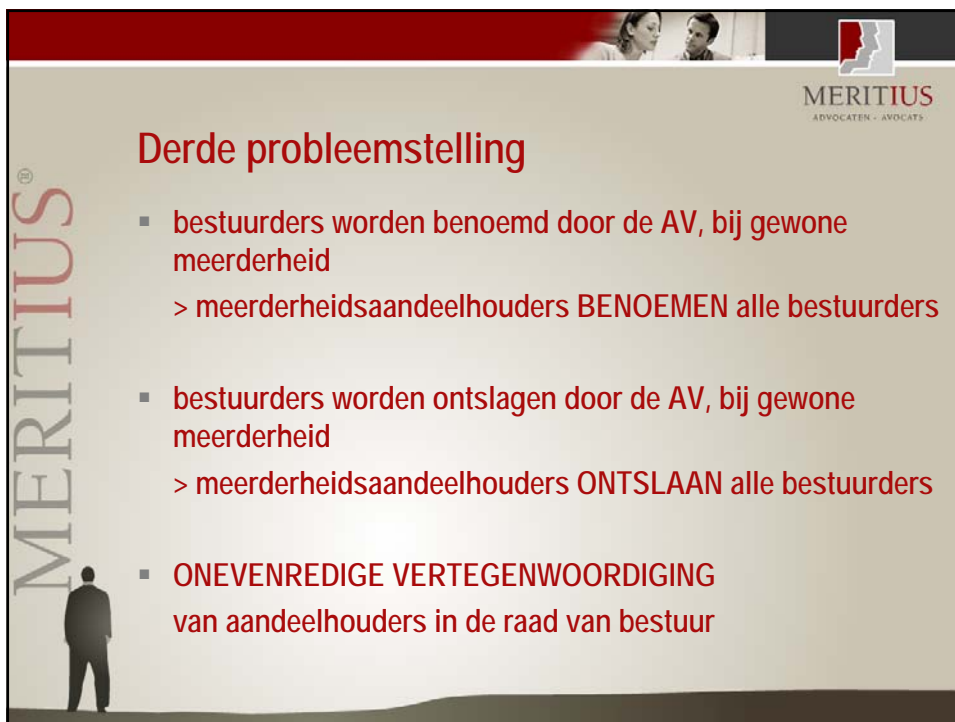


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Aandeelhoudersovereenkomst

- Beschermt tegen ongewilde intrede van buitenstaanders ("vijandige overname", "take-over-bid")
- Zorgt voor **EVENWICHTIGE BESLUITVORMING** en bescherming van rechten van minderheidsaandeelhouders
- **CEMENT** tussen aandeelhouders
- Zorgt voor **CONTINUÏTEIT** in het project

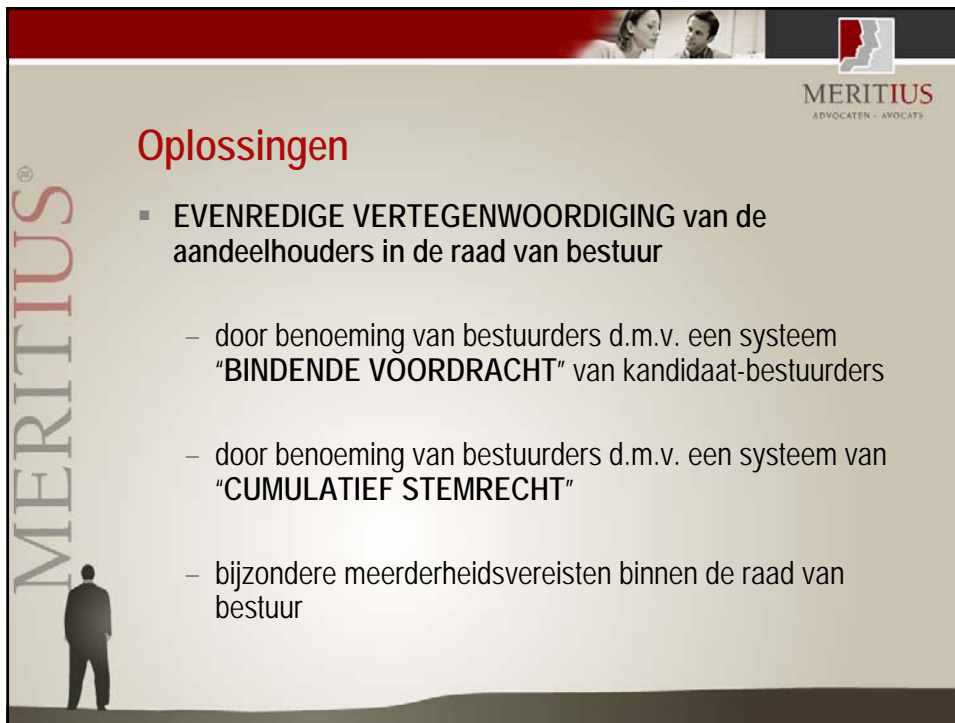


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Derde probleemstelling

- bestuurders worden benoemd door de AV, bij gewone meerderheid
> meerderheidsaandeelhouders **BENOEMEN** alle bestuurders
- bestuurders worden ontslagen door de AV, bij gewone meerderheid
> meerderheidsaandeelhouders **ONTSLAAN** alle bestuurders
- **ONEVENREDIGE VERTEGENWOORDIGING** van aandeelhouders in de raad van bestuur

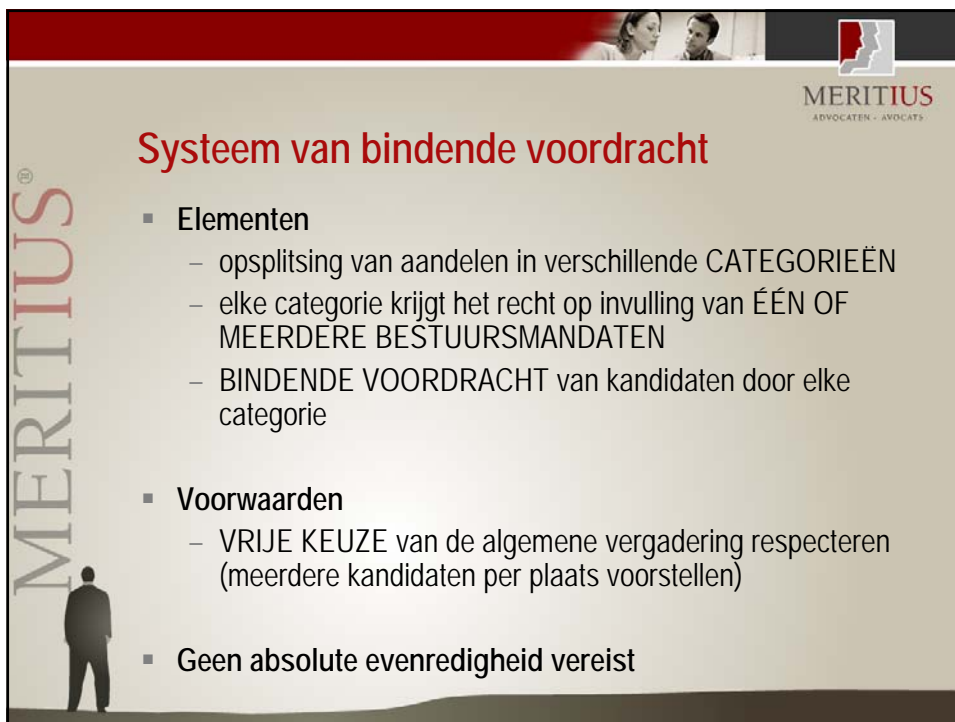


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Oplossingen

- **EVENREDIGE VERTEGENWOORDIGING** van de aandeelhouders in de raad van bestuur
 - door benoeming van bestuurders d.m.v. een systeem “**BINDEDE VOORDRACHT**” van kandidaat-bestuurders
 - door benoeming van bestuurders d.m.v. een systeem van “**CUMULATIEF STEMRECHT**”
 - bijzondere meerderheidsvereisten binnen de raad van bestuur






MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Systeem van bindende voordracht




- **Elementen**
 - opsplitsing van aandelen in verschillende CATEGORIEËN
 - elke categorie krijgt het recht op invulling van **ÉÉN OF MEERDERE BESTUURSMANDATEN**
 - **BINDEDE VOORDRACHT** van kandidaten door elke categorie
- **Voorwaarden**
 - **VRIJE KEUZE** van de algemene vergadering respecteren (meerdere kandidaten per plaats voorstellen)
- **Geen absolute evenredigheid vereist**



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Voorbeeld

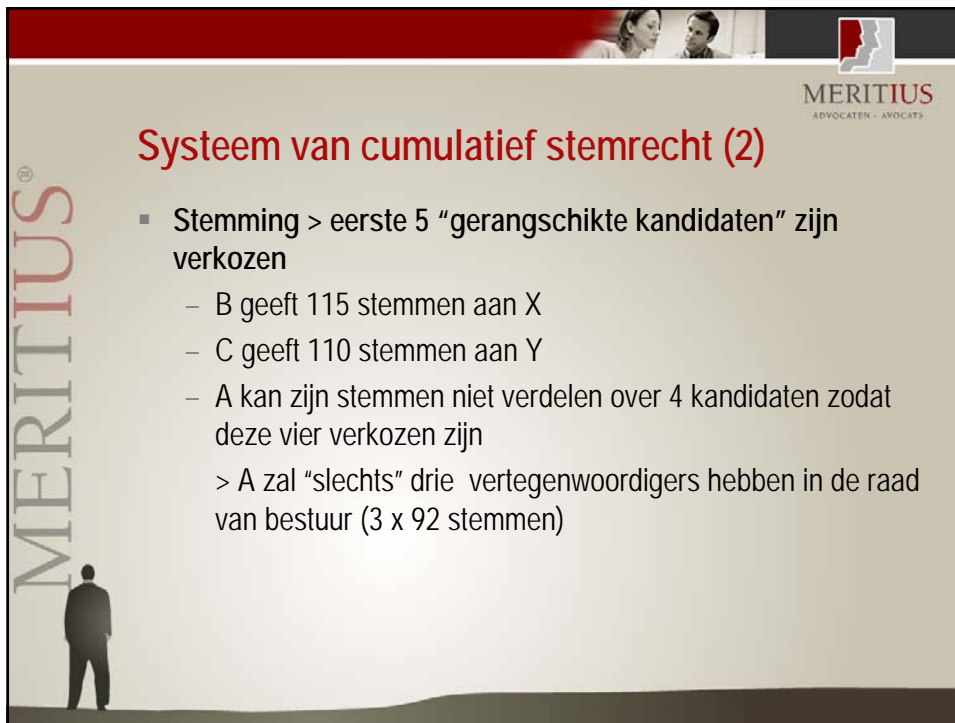
- Aandelenverdeling
 - A: 55 (categorie A)
 - B: 23 (categorie B)
 - C: 22 (categorie C)
- Indien geen regeling: A benoemt alle bestuurders
- Statutaire regeling:
 - 5 bestuurders te benoemen
 - A stelt 3 x 2 kandidaten voor waaruit AV 3 bestuurders kiest
 - B en C stellen elk 1 x 2 kandidaten voor waaruit AV telkens één bestuurder kiest



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Systeem van cumulatief stemrecht (1)

- Aantal stemmen vermenigvuldigen met aantal te benoemen bestuurders
- Statuten: 5 bestuurders
- Aandelenverdeling
 - A: $55 \times 5 = 275$ stemmen
 - B: $23 \times 5 = 115$ stemmen
 - C: $22 \times 5 = 110$ stemmenTotaal = 500 stemmen



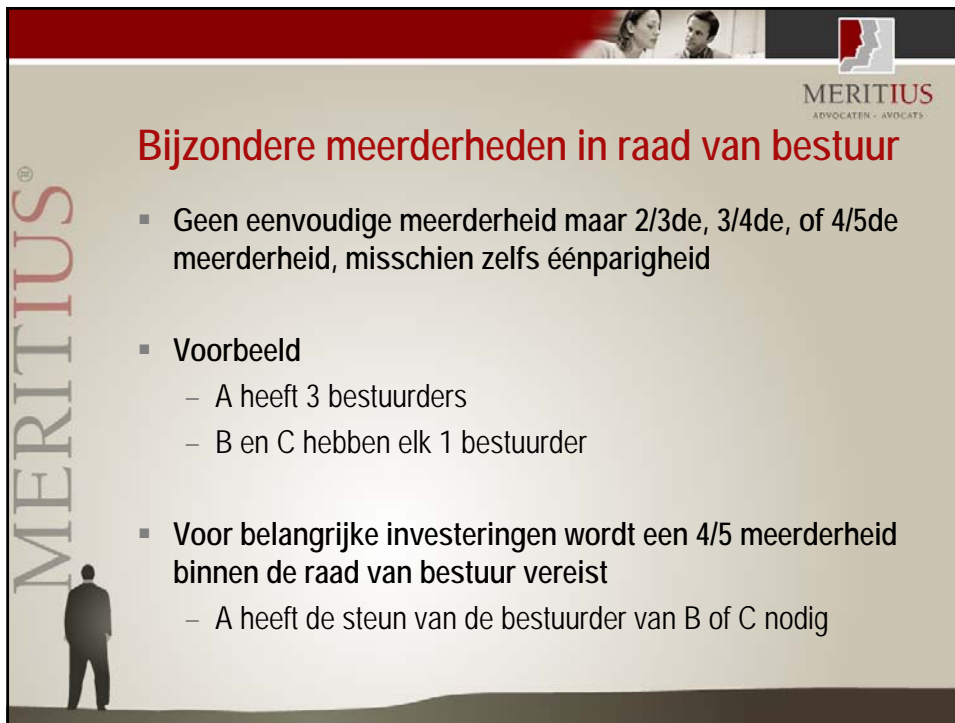
Systeem van cumulatief stemrecht (2)

- Stemming > eerste 5 “gerangschikte kandidaten” zijn verkozen
 - B geeft 115 stemmen aan X
 - C geeft 110 stemmen aan Y
 - A kan zijn stemmen niet verdelen over 4 kandidaten zodat deze vier verkozen zijn
 - > A zal “slechts” drie vertegenwoordigers hebben in de raad van bestuur (3 x 92 stemmen)



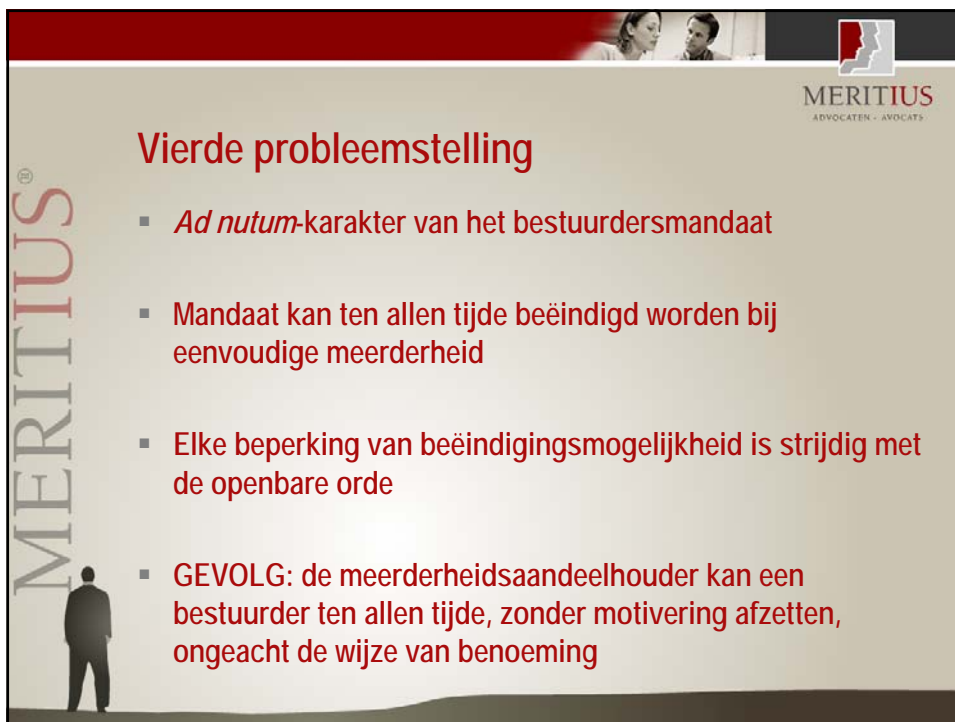
Bindende voordracht vs. cumulatief stemrecht

▪ Opdeling van aandelen in categorieën	▪ Geen opdeling van aandelen in categorieën
▪ Ten minste twee kandidaten per bestuurdersfunctie	▪ Evenveel kandidaten als er bestuurdersfuncties zijn
▪ Zoveel stembeurten als bestuurdersmandaten	▪ Één stembeurt: verdeling van stemmen tussen kandidaten
▪ Beslissing in principe bij eenvoudige meerderheid	▪ De bestuurders met het meeste stemmen verkozen



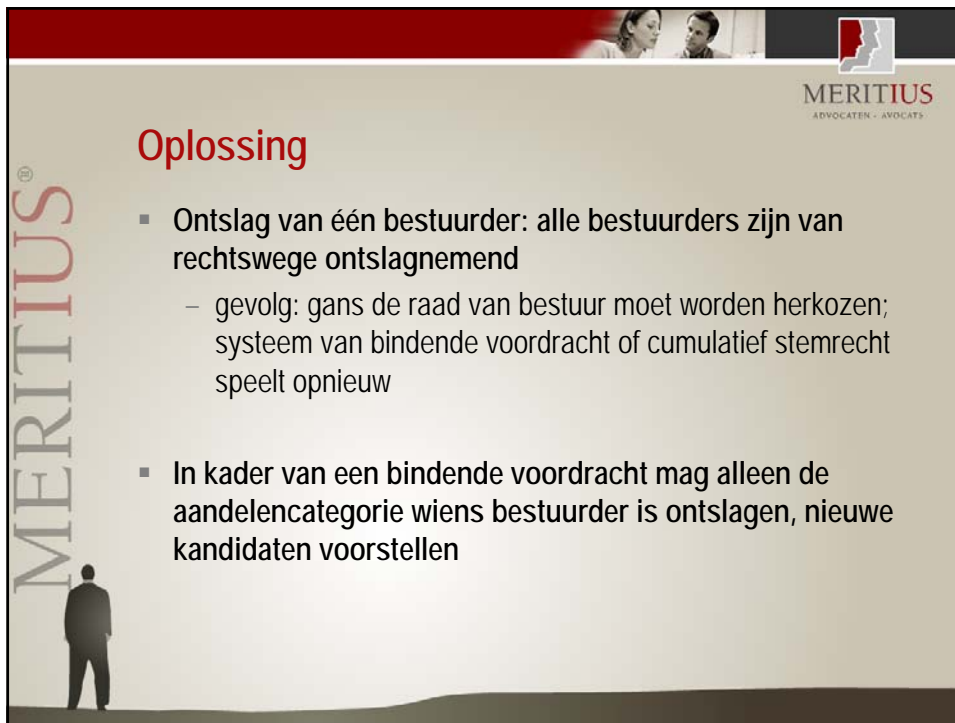
Bijzondere meerderheden in raad van bestuur

- Geen eenvoudige meerderheid maar 2/3de, 3/4de, of 4/5de meerderheid, misschien zelfs éénparigheid
- Voorbeeld
 - A heeft 3 bestuurders
 - B en C hebben elk 1 bestuurder
- Voor belangrijke investeringen wordt een 4/5 meerderheid binnen de raad van bestuur vereist
 - A heeft de steun van de bestuurder van B of C nodig



Vierde probleemstelling

- *Ad nutum*-karakter van het bestuurdersmandaat
- Mandaat kan ten allen tijde beëindigd worden bij eenvoudige meerderheid
- Elke beperking van beëindigingsmogelijkheid is strijdig met de openbare orde
- **GEVOLG:** de meerderheidsaandeelhouder kan een bestuurder ten allen tijde, zonder motivering afzetten, ongeacht de wijze van benoeming

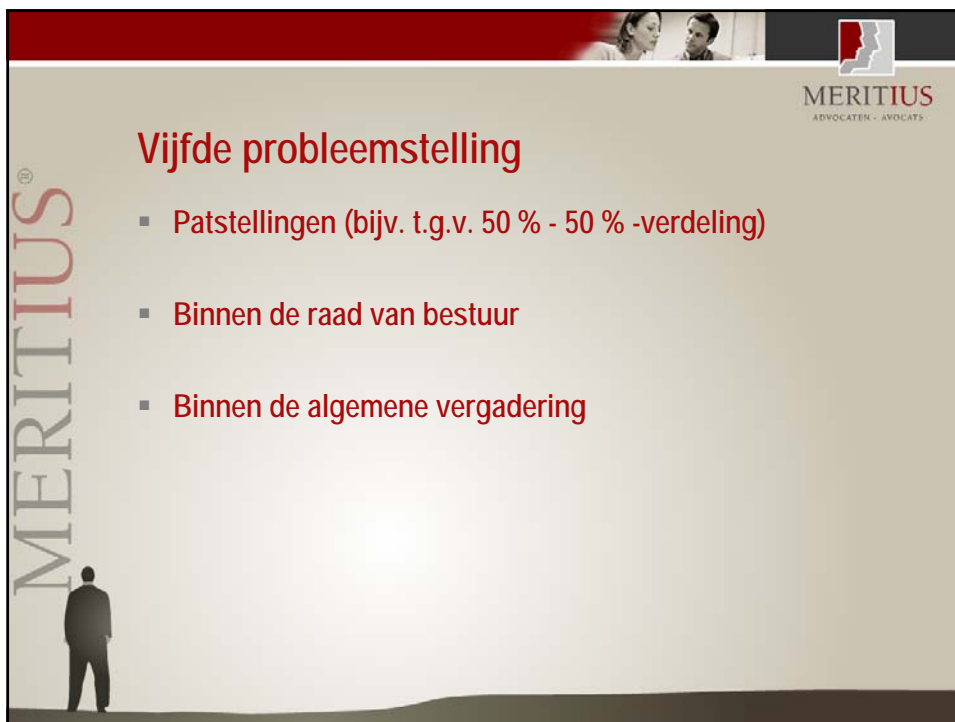


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Oplossing

- Ontslag van één bestuurder: alle bestuurders zijn van rechtswege ontslagnemend
 - gevolg: gans de raad van bestuur moet worden herkozen; systeem van bindende voordracht of cumulatief stemrecht speelt opnieuw
- In kader van een bindende voordracht mag alleen de aandelen categorie wiens bestuurder is ontslagen, nieuwe kandidaten voorstellen

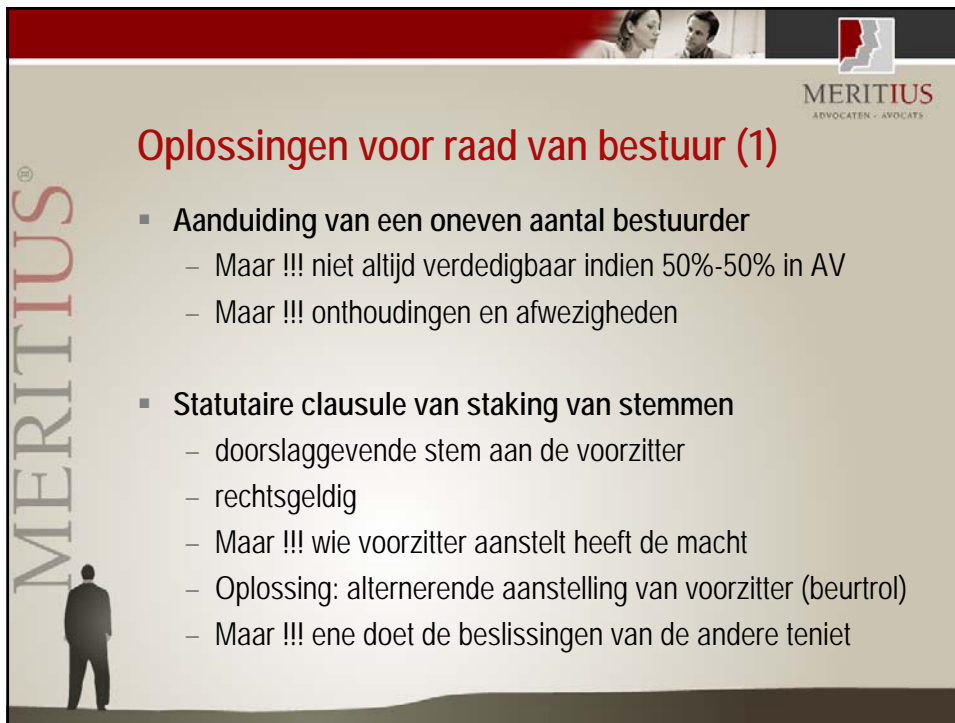


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Vijfde probleemstelling

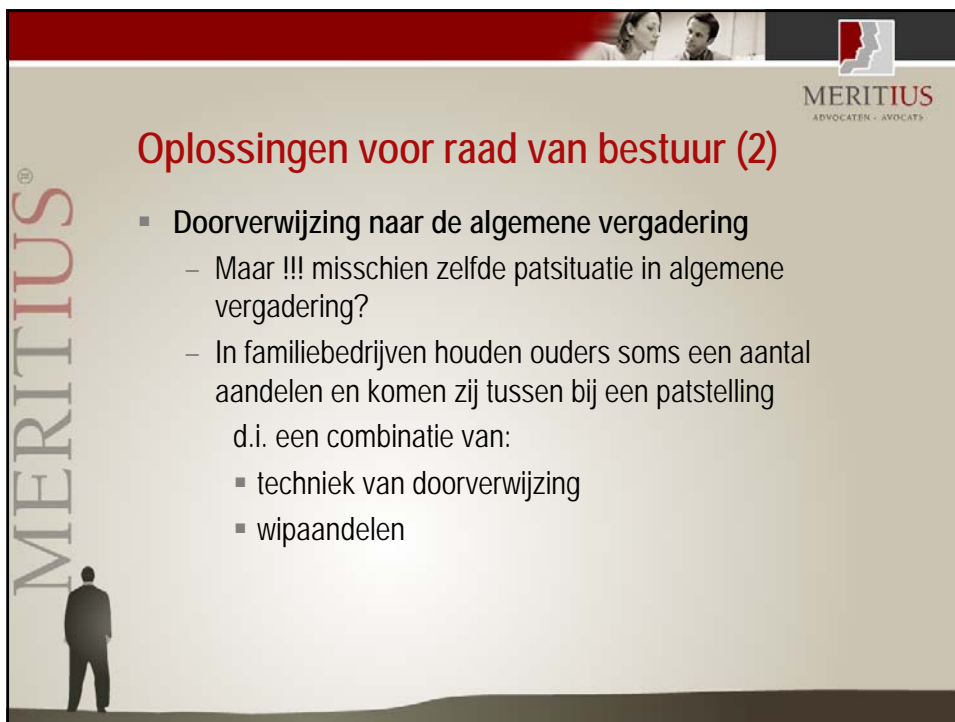
- Patstellingen (bijv. t.g.v. 50 % - 50 % -verdeling)
- Binnen de raad van bestuur
- Binnen de algemene vergadering



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Oplossingen voor raad van bestuur (1)

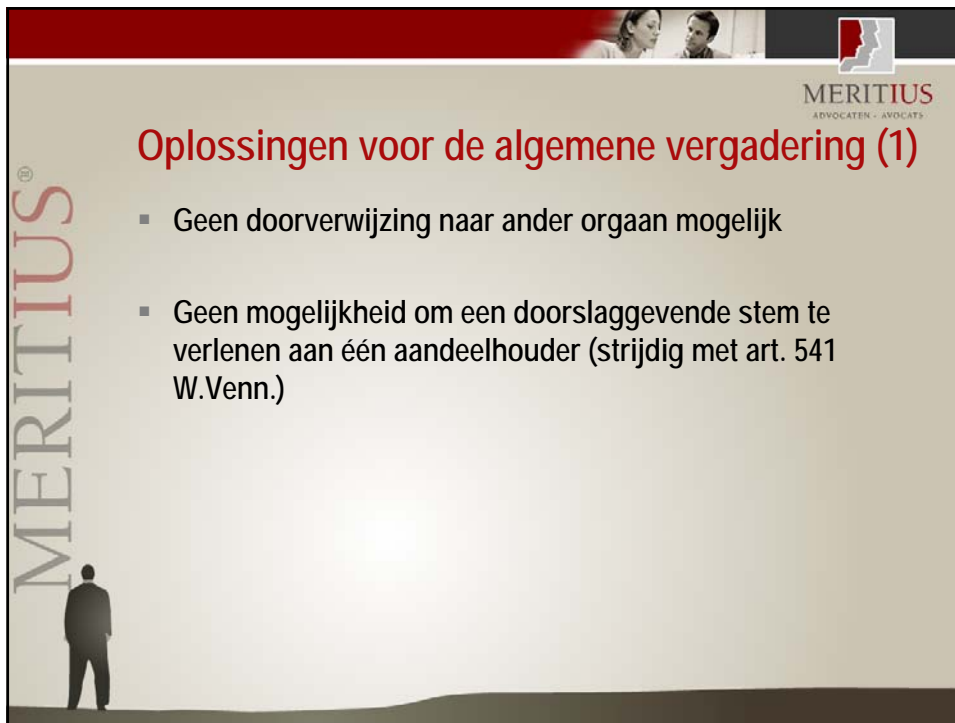
- **Aanduiding van een oneven aantal bestuurder**
 - Maar !!! niet altijd verdedigbaar indien 50%-50% in AV
 - Maar !!! onthoudingen en afwezigheden
- **Statutaire clausule van staking van stemmen**
 - doorslaggevende stem aan de voorzitter
 - rechtsgeldig
 - Maar !!! wie voorzitter aanstelt heeft de macht
 - Oplossing: alternerende aanstelling van voorzitter (beurtrol)
 - Maar !!! ene doet de beslissingen van de andere teniet



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Oplossingen voor raad van bestuur (2)

- **Doorverwijzing naar de algemene vergadering**
 - Maar !!! misschien zelfde patsituatie in algemene vergadering?
 - In familiebedrijven houden ouders soms een aantal aandelen en komen zij tussen bij een patstelling d.i. een combinatie van:
 - techniek van doorverwijzing
 - wipaandelen

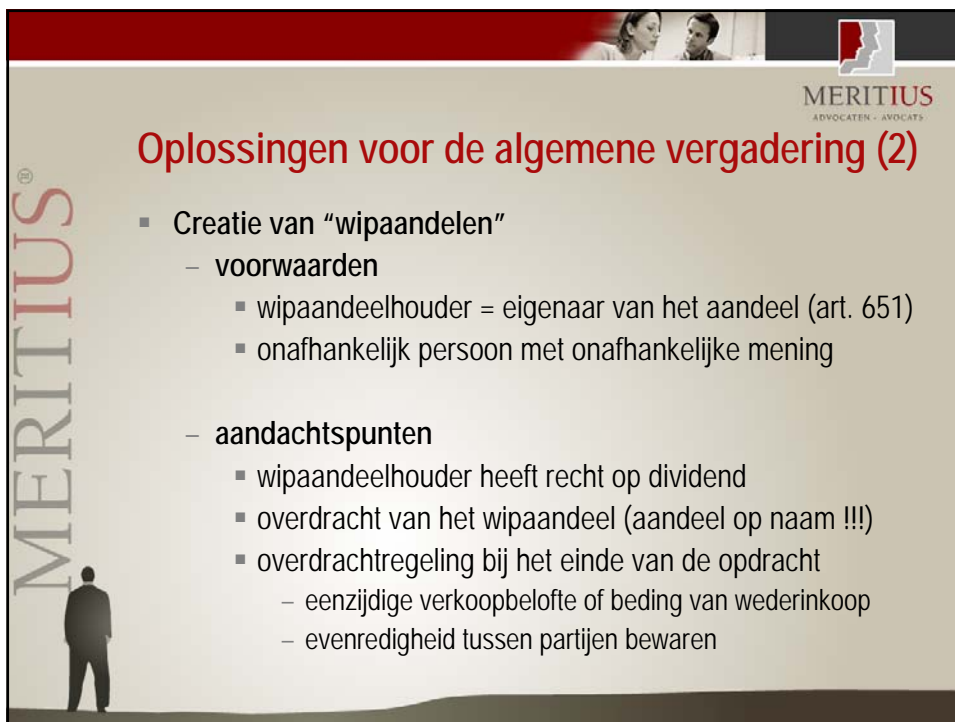


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Oplossingen voor de algemene vergadering (1)

- Geen doorverwijzing naar ander orgaan mogelijk
- Geen mogelijkheid om een doorslaggevende stem te verlenen aan één aandeelhouder (strijdig met art. 541 W.Venn.)

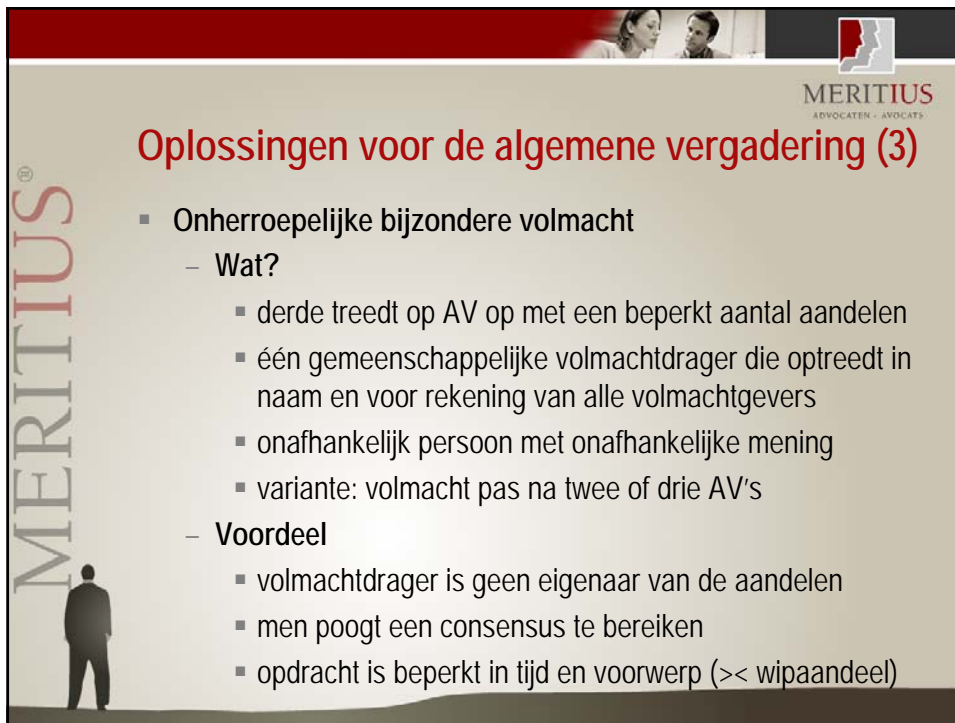


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Oplossingen voor de algemene vergadering (2)

- Creatie van “wipaandelen”
 - voorwaarden
 - wipaandeelhouder = eigenaar van het aandeel (art. 651)
 - onafhankelijk persoon met onafhankelijke mening
 - aandachtspunten
 - wipaandeelhouder heeft recht op dividend
 - overdracht van het wipaandeel (aandeel op naam !!!)
 - overdrachtregeling bij het einde van de opdracht
 - eenzijdige verkoopbelofte of beding van wederinkoop
 - evenredigheid tussen partijen bewaren

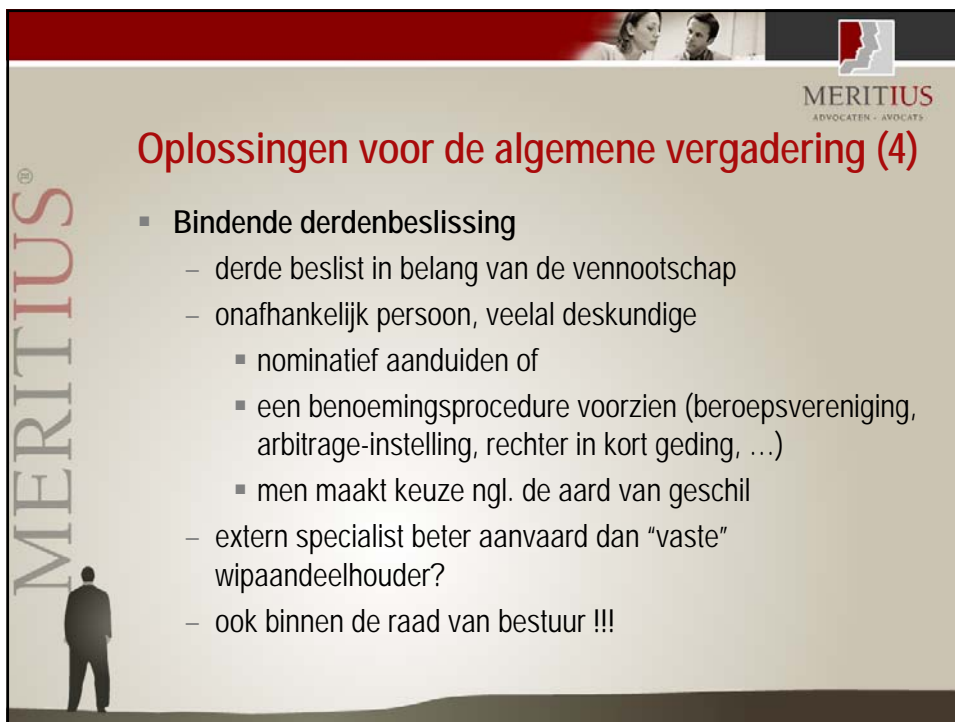


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Oplossingen voor de algemene vergadering (3)

- **Onherroepelijke bijzondere volmacht**
 - Wat?
 - derde treedt op AV op met een beperkt aantal aandelen
 - één gemeenschappelijke volmachtdrager die optreedt in naam en voor rekening van alle volmachtgevers
 - onafhankelijk persoon met onafhankelijke mening
 - variante: volmacht pas na twee of drie AV's
 - Voordeel
 - volmachtdrager is geen eigenaar van de aandelen
 - men poogt een consensus te bereiken
 - opdracht is beperkt in tijd en voorwerp (>< wipaandeel)

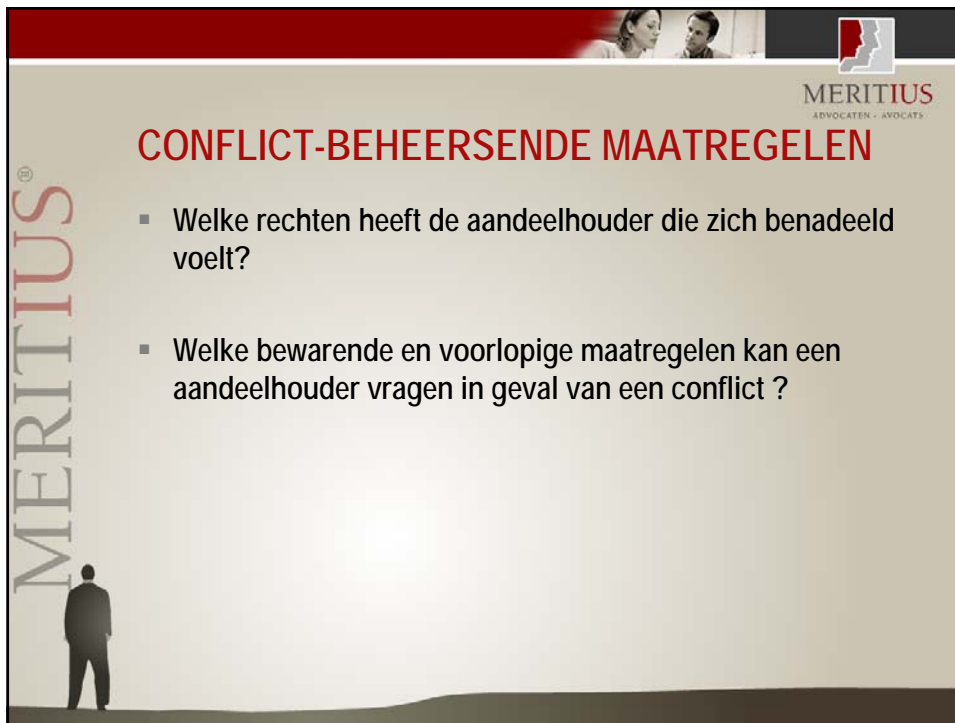


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Oplossingen voor de algemene vergadering (4)

- **Bindende derdenbeslissing**
 - derde beslist in belang van de vennootschap
 - onafhankelijk persoon, veelal deskundige
 - nominatief aanduiden of
 - een benoemingsprocedure voorzien (beroepsvereniging, arbitrage-instelling, rechter in kort geding, ...)
 - men maakt keuze ngl. de aard van geschil
 - extern specialist beter aanvaard dan "vaste" wipaandeelhouder?
 - ook binnen de raad van bestuur !!!

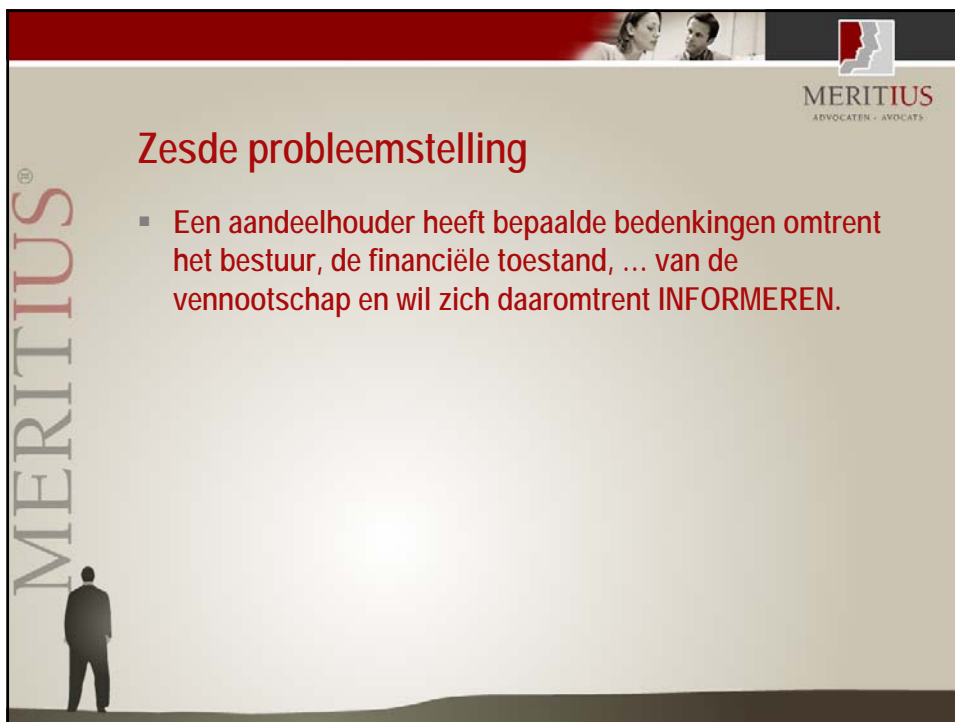


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

CONFLICT-BEHEERSENDE MAATREGELEN

- Welke rechten heeft de aandeelhouder die zich benadeeld voelt?
- Welke bewarende en voorlopige maatregelen kan een aandeelhouder vragen in geval van een conflict ?

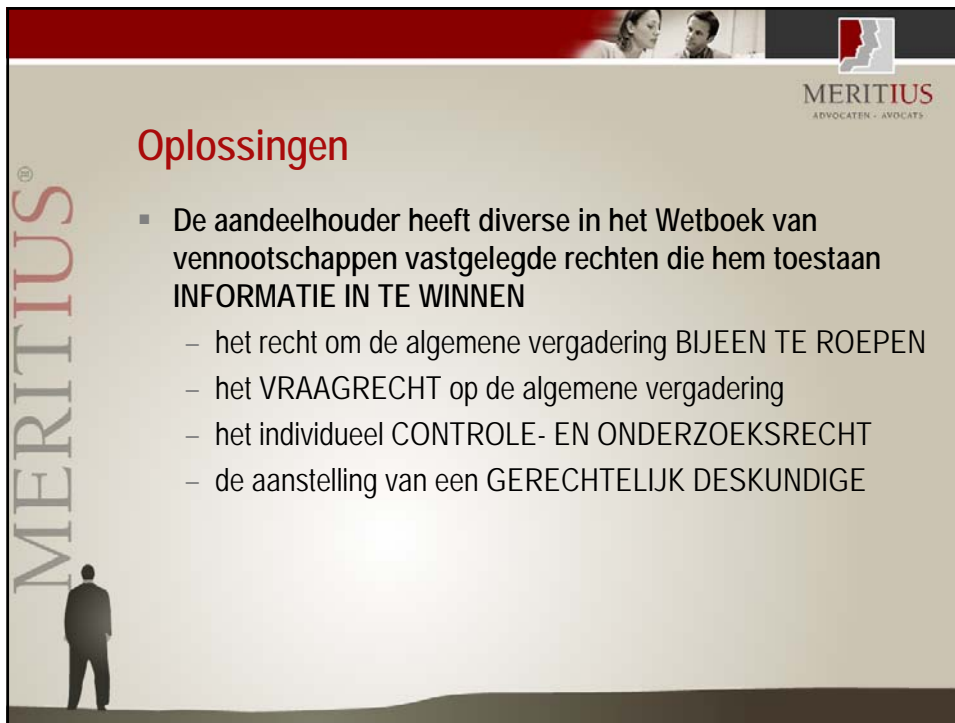


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Zesde probleemstelling

- Een aandeelhouder heeft bepaalde bedenkingen omtrent het bestuur, de financiële toestand, ... van de vennootschap en wil zich daaromtrent **INFORMEREN**.



MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Oplossingen

- De aandeelhouder heeft diverse in het Wetboek van vennootschappen vastgelegde rechten die hem toestaan **INFORMATIE IN TE WINNEN**
 - het recht om de algemene vergadering **BIJEEN TE ROEPEN**
 - het **VRAAGRECHT** op de algemene vergadering
 - het individueel **CONTROLE- EN ONDERZOEKSRECHT**
 - de aanstelling van een **GERECHTELIJK DESKUNDIGE**

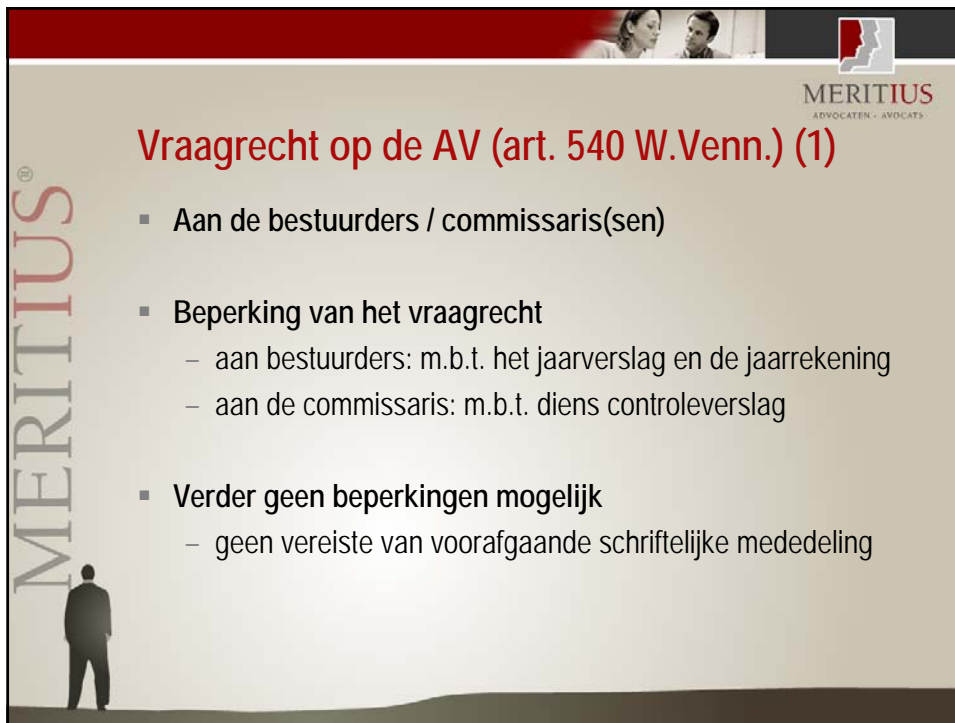


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Recht om AV bijeen te roepen (art. 532 W.Venn)

- Verzoeker moet 1/5 van maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen (samen handelen is mogelijk)
- Ook agenda vermelden
- Verplichting weegt op het bestuursorgaan en de commissaris
 - strafbepaling (art 647, 1°): bijeenroeping binnen 3 weken
 - 250 tot 50.000 euro
 - rechtbank of kort geding
 - gedwongen uitvoering, gesanctioneerd met dwangsom
 - mandataris *ad hoc*: oproeping + leiding van de AV

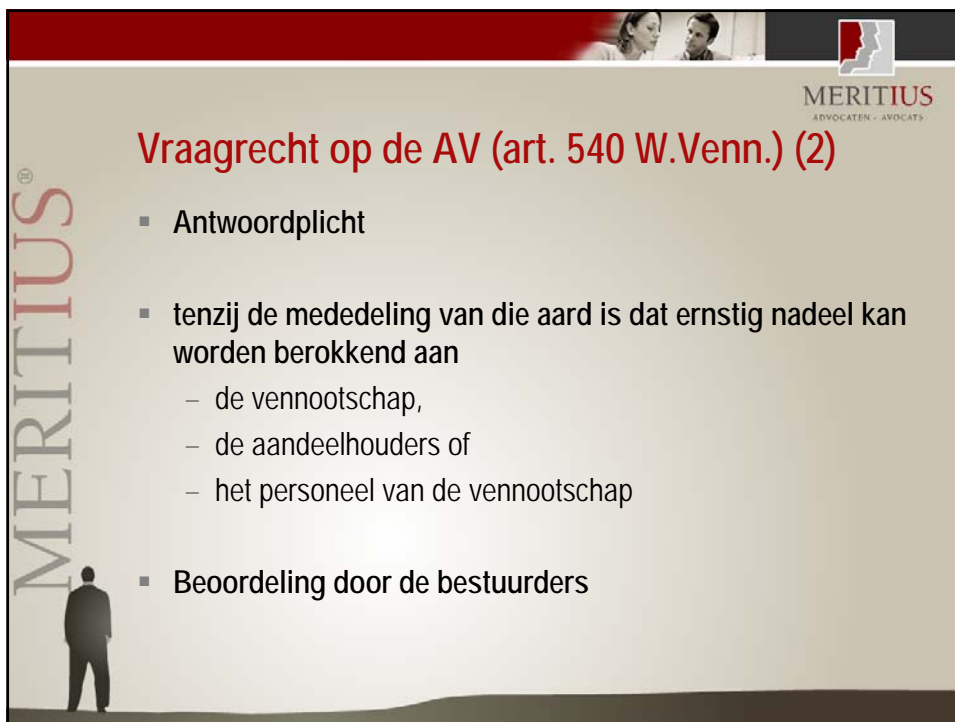


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Vraagrecht op de AV (art. 540 W.Venn.) (1)

- Aan de bestuurders / commissaris(sen)
- Beperking van het vraagrecht
 - aan bestuurders: m.b.t. het jaarverslag en de jaarrekening
 - aan de commissaris: m.b.t. diens controleverslag
- Verder geen beperkingen mogelijk
 - geen vereiste van voorafgaande schriftelijke mededeling

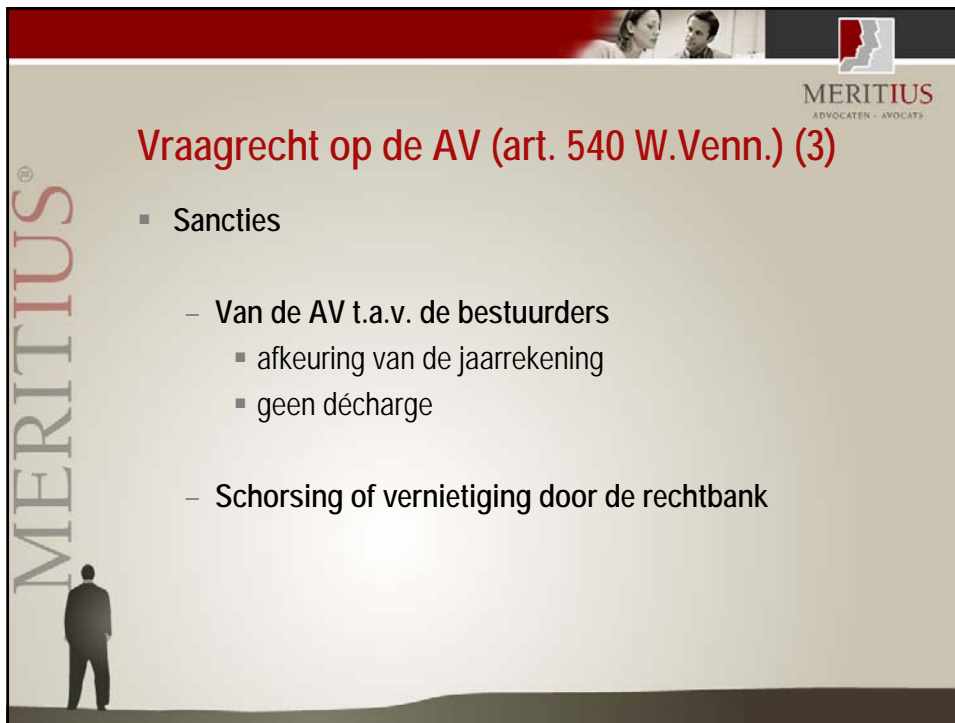


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

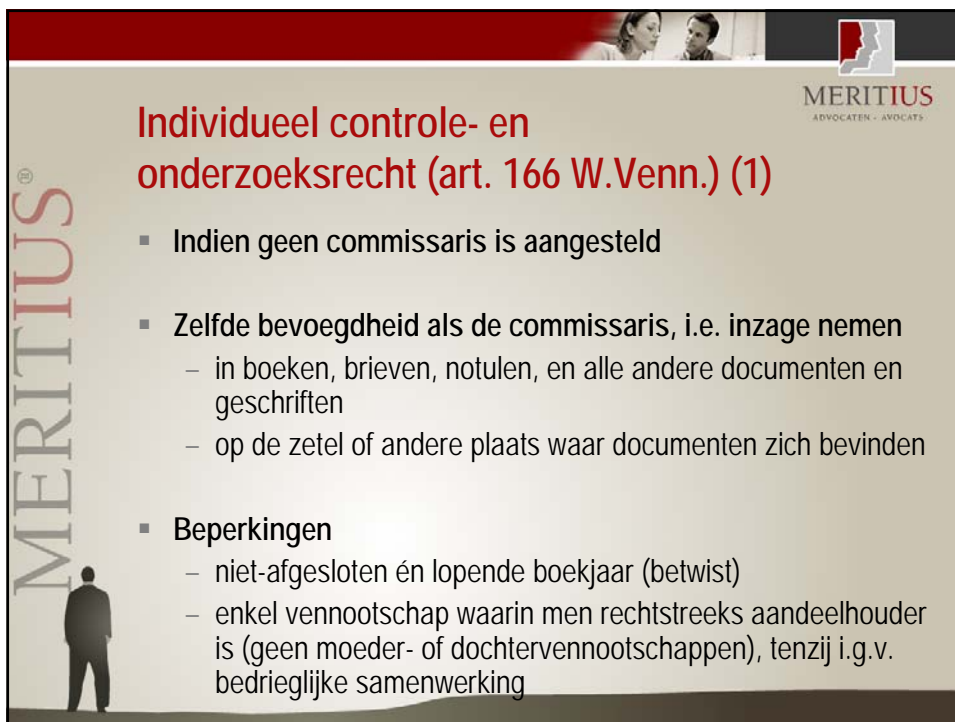
Vraagrecht op de AV (art. 540 W.Venn.) (2)

- Antwoordplicht
- tenzij de mededeling van die aard is dat ernstig nadeel kan worden berokkend aan
 - de vennootschap,
 - de aandeelhouders of
 - het personeel van de vennootschap
- Beoordeling door de bestuurders



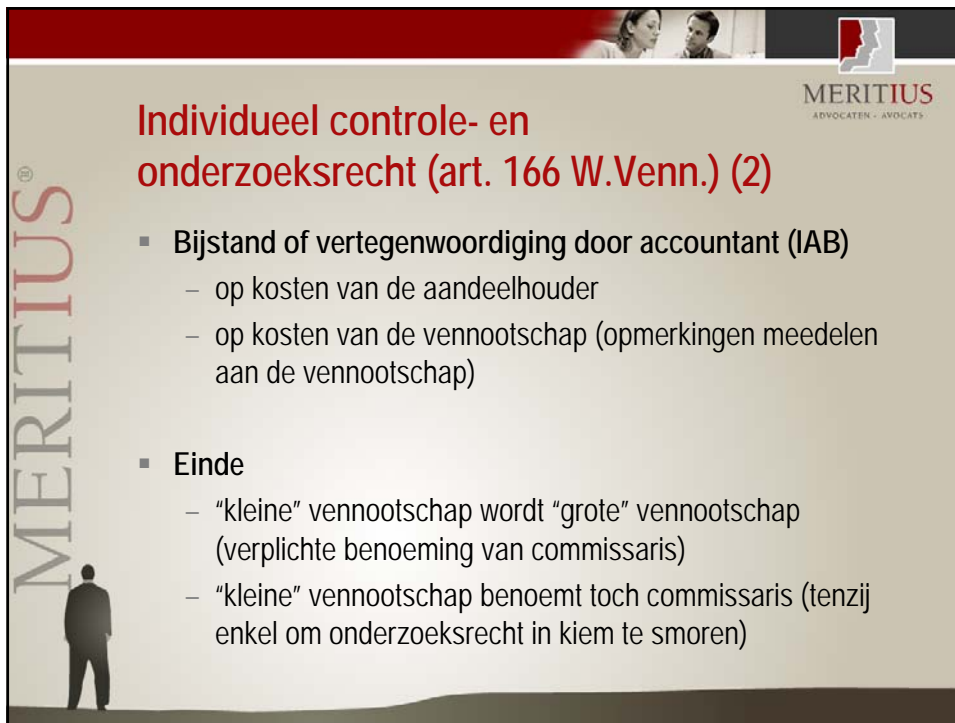
Vraagrecht op de AV (art. 540 W.Venn.) (3)

- Sancties
 - Van de AV t.a.v. de bestuurders
 - afkeuring van de jaarrekening
 - geen décharge
 - Schorsing of vernietiging door de rechtbank



Individueel controle- en onderzoeksrecht (art. 166 W.Venn.) (1)

- Indien geen commissaris is aangesteld
- Zelfde bevoegdheid als de commissaris, i.e. inzage nemen
 - in boeken, brieven, notulen, en alle andere documenten en geschriften
 - op de zetel of andere plaats waar documenten zich bevinden
- Beperkingen
 - niet-afgesloten én lopende boekjaar (betwist)
 - enkel vennootschap waarin men rechtstreeks aandeelhouder is (geen moeder- of dochtervennootschappen), tenzij i.g.v. bedrieglijke samenwerking



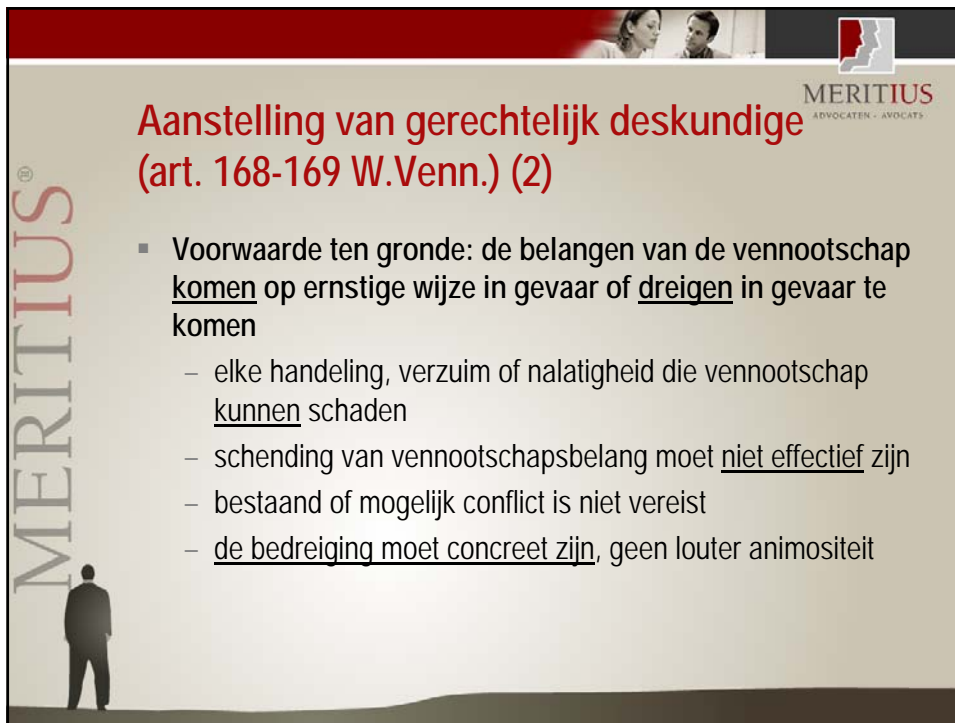
Individueel controle- en onderzoeksrecht (art. 166 W.Venn.) (2)

- **Bijstand of vertegenwoordiging door accountant (IAB)**
 - op kosten van de aandeelhouder
 - op kosten van de vennootschap (opmerkingen meedelen aan de vennootschap)
- **Einde**
 - “kleine” vennootschap wordt “grote” vennootschap (verplichte benoeming van commissaris)
 - “kleine” vennootschap benoemt toch commissaris (tenzij enkel om onderzoeksrecht in kiem te smoren)



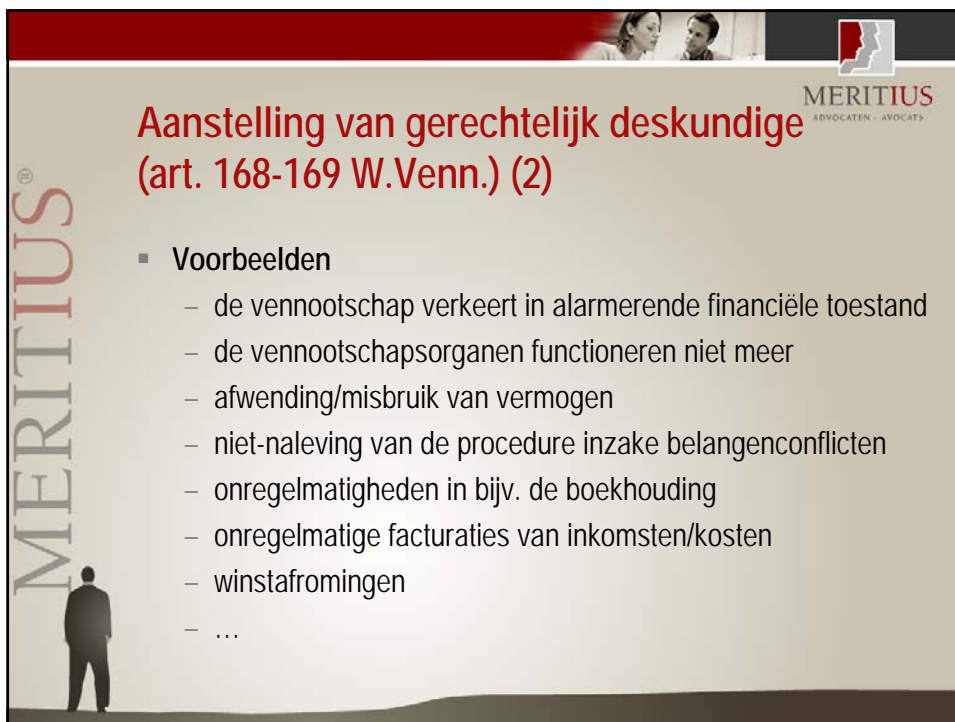
Aanstelling van gerechtelijk deskundige (art. 168-169 W.Venn.) (1)

- **Op vordering van één of meerdere aandeelhouders**
- **Bij de rechtbank van koophandel**
- **Minimale participatie-voorwaarden**
 - 1 % van de stemmen van alle bestaande aandelen
 - effecten die kapitaal ter waarde van ten minste 1.250.000 € vertegenwoordigen




**Aanstelling van gerechtelijk deskundige
(art. 168-169 W.Venn.) (2)**

- Voorwaarde ten gronde: de belangen van de vennootschap komen op ernstige wijze in gevaar of dreigen in gevaar te komen
 - elke handeling, verzuim of nalatigheid die vennootschap kunnen schaden
 - schending van vennootschapsbelang moet niet effectief zijn
 - bestaand of mogelijk conflict is niet vereist
 - de bedreiging moet concreet zijn, geen louter animositeit



**Aanstelling van gerechtelijk deskundige
(art. 168-169 W.Venn.) (2)**

- Voorbeelden
 - de vennootschap verkeert in alarmerende financiële toestand
 - de vennootschapsorganen functioneren niet meer
 - afwending/misbruik van vermogen
 - niet-naleving van de procedure inzake belangenconflicten
 - onregelmatigheden in bijv. de boekhouding
 - onregelmatige facturaties van inkomsten/kosten
 - winstafromingen
 - ...



**Aanstelling van gerechtelijk deskundige
(art. 168-169 W.Venn.) (3)**

- Procedure
 - dagvaarding van de vennootschap
 - rechtbank hoort de partijen in raadkamer
 - uitspraak in openbare zitting
 - bedrag van de kosten van deskundige en gerechtskosten moet in consignatie worden gegeven
 - wordt na kennisname van het verslag ten laste gelegd van de verliezende partij



**Aanstelling van gerechtelijk deskundige
(art. 168-169 W.Venn.) (4)**

- Één of meer deskundigen
 - bedrijfsrevisor, accountant, boekhouder, ...
 - ingenieur, of andere specialist
- Boeken, rekeningen en verrichtingen van de vennootschapsorganen
- Aanstellingsvonnis omschrijft het voorwerp van het verzoek
 - eventueel ook verzoeningsopdracht







MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Aanstelling van gerechtelijk deskundige (art. 168-169 W.Venn.) (5)


- **Verslag**
 - overmaken aan eiser én aan gedaagde vennootschap
 - kan basis zijn voor verdere acties
- **Publiciteit**
 - enkel meegedeeld aan de eiser
 - meegedeeld aan alle individuele vennoten
 - vermelding van het bestaan van het verslag in de pers
 - publicatie van bepaalde delen van het verslag.

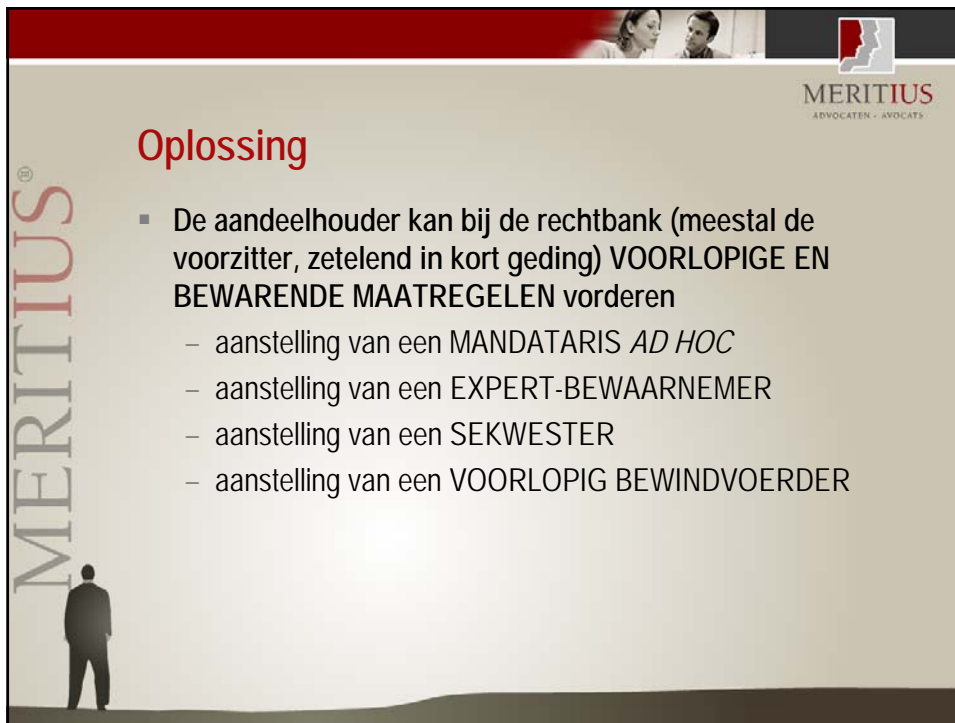


MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Zevende probleemstelling

- Een aandeelhouder is tot de vaststelling gekomen dat hij wordt benadeeld door bepaalde acties of nalatigheden van het bestuur en wenst **BEWARENDE MAATREGELEN** te treffen, in afwachting van een minnelijke oplossing of de afhandeling van een procedure voor de rechtbank



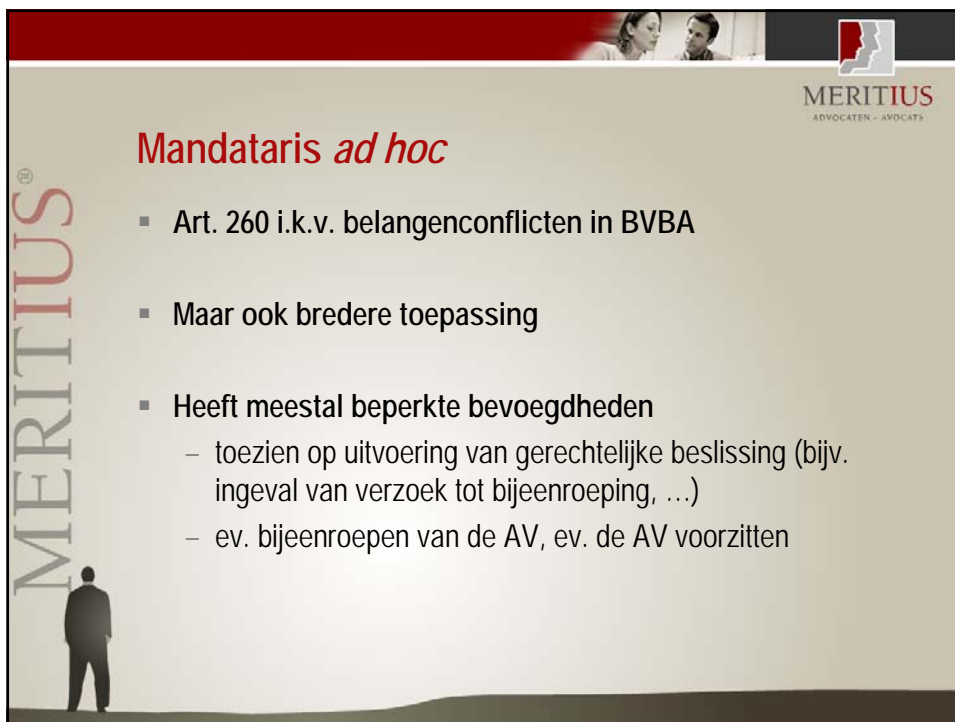


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Oplossing

- De aandeelhouder kan bij de rechtbank (meestal de voorzitter, zetelend in kort geding) **VOORLOPIGE EN BEWARENDE MAATREGELEN** vorderen
 - aanstelling van een **MANDATARIS AD HOC**
 - aanstelling van een **EXPERT-BEWAARNEMER**
 - aanstelling van een **SEKWESTER**
 - aanstelling van een **VOORLOPIG BEWINDVOERDER**



MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

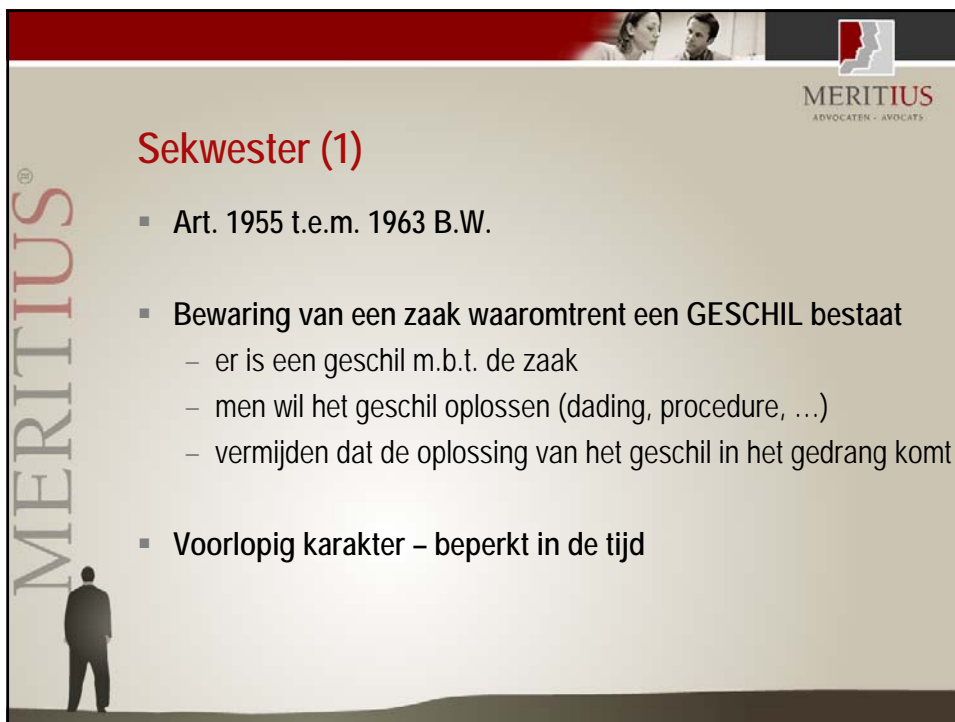
Mandataris ad hoc

- Art. 260 i.k.v. belangenconflicten in BVBA
- Maar ook bredere toepassing
- Heeft meestal beperkte bevoegdheden
 - toezien op uitvoering van gerechtelijke beslissing (bijv. ingeval van verzoek tot bijeenroeping, ...)
 - ev. bijeenroepen van de AV, ev. de AV voorzitten



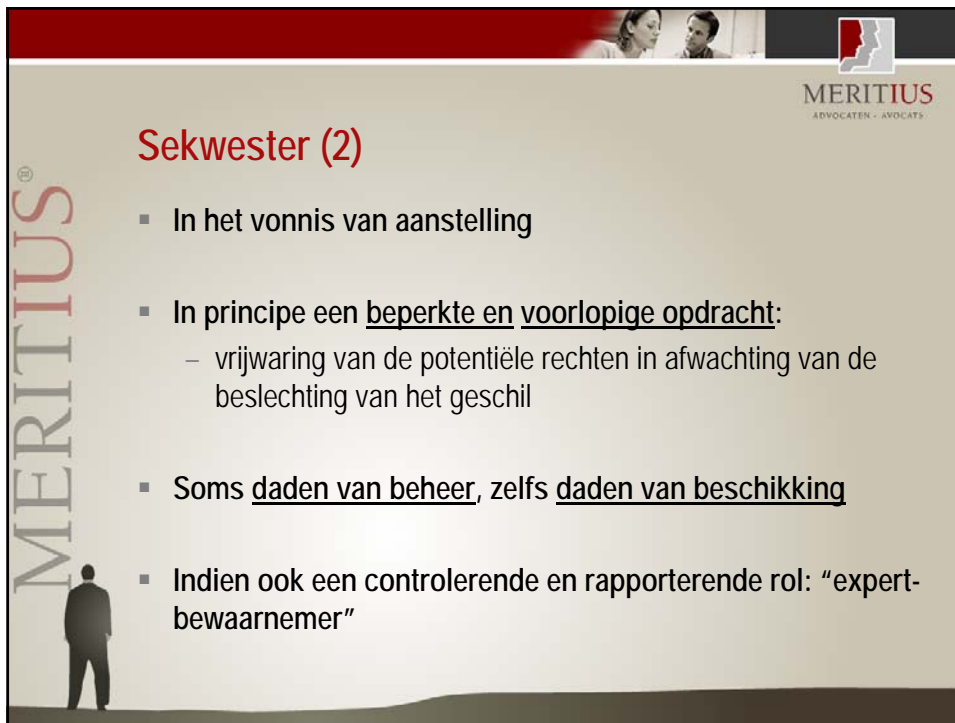
Expert-bewaarnemer

- Bewaring van bepaalde vermogensbestanddelen
 - Bescherming tegen wegmaking, vernietiging of vervreemding
- Maar dikwijls ook controleerende en rapporterende rol
- **Gevorderd door**
 - aandeelhouders
 - schuldeisers van de vennootschap
 - schuldeisers van de aandeelhouders die bijv. aandelen van vennootschap in pand hebben



Sekwester (1)

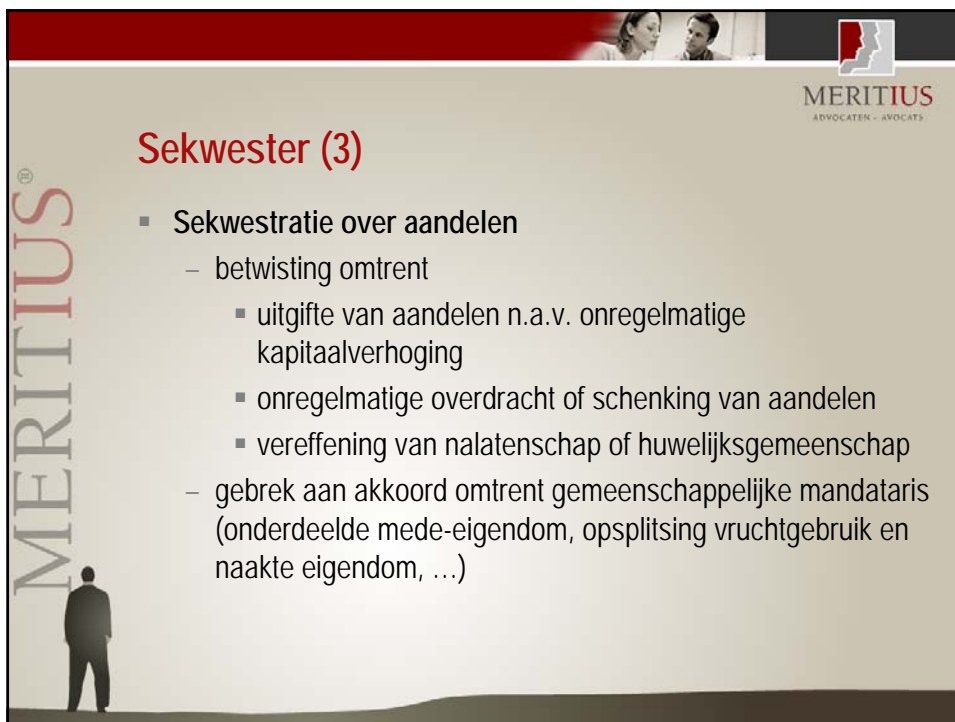
- Art. 1955 t.e.m. 1963 B.W.
- **Bewaring van een zaak waaromtrent een GESCHIL bestaat**
 - er is een geschil m.b.t. de zaak
 - men wil het geschil oplossen (dading, procedure, ...)
 - vermijden dat de oplossing van het geschil in het gedrang komt
- **Voorlopig karakter – beperkt in de tijd**



Meritius
ADVOCATEN - AVOCATS

Sekwester (2)

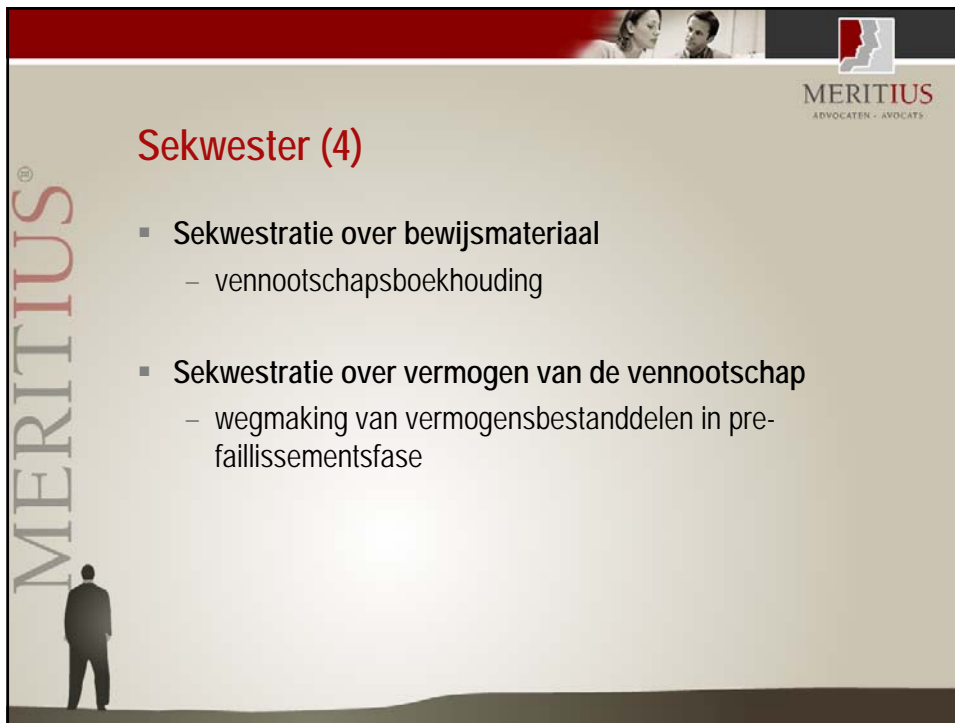
- In het vonnis van aanstelling
- In principe een beperkte en voorlopige opdracht:
 - vrijwaring van de potentiële rechten in afwachting van de beslechting van het geschil
- Soms daden van beheer, zelfs daden van beschikking
- Indien ook een controlerende en rapporterende rol: “expert-bewaarnemer”



Meritius
ADVOCATEN - AVOCATS

Sekwester (3)

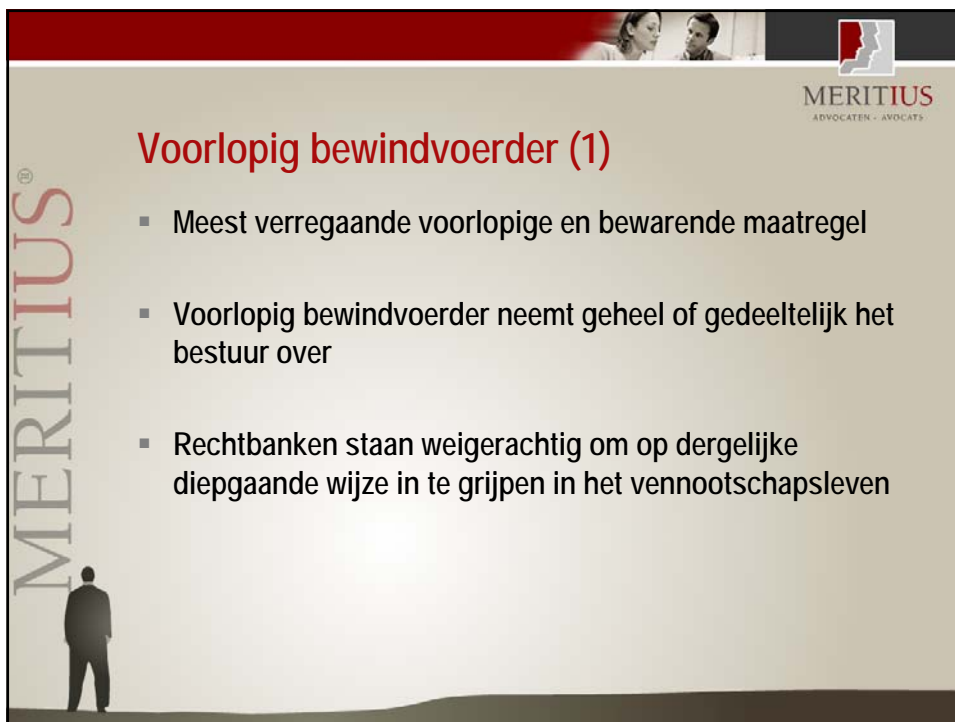
- Sekwestratie over aandelen
 - betwisting omtrent
 - uitgifte van aandelen n.a.v. onregelmatige kapitaalverhoging
 - onregelmatige overdracht of schenking van aandelen
 - vereffening van nalatenschap of huwelijksgemeenschap
 - gebrek aan akkoord omtrent gemeenschappelijke mandataris (onderdeelde mede-eigendom, opsplitsing vruchtgebruik en naakte eigendom, ...)



Meritius
ADVOCATEN - AVOCATS

Sekwester (4)


- Sekwestratie over bewijsmateriaal
 - vennootschapsboekhouding
- Sekwestratie over vermogen van de vennootschap
 - wegmaking van vermogensbestanddelen in pre-faillissementsfase



Meritius
ADVOCATEN - AVOCATS

Voorlopig bewindvoerder (1)

- Meest verregaande voorlopige en bewarende maatregel
- Voorlopig bewindvoerder neemt geheel of gedeeltelijk het bestuur over
- Rechtbanken staan weigerachtig om op dergelijke diepgaande wijze in te grijpen in het vennootschapsleven





MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Voorlopig bewindvoerder (2)

- Vennootschapsorganen functioneren niet meer en de besluitvorming dreigt verlamd te geraken
- Ernstige onenigheid tussen de vennoten
 - normaal functioneren van de vennootschap is onmogelijk - haar werking is geblokkeerd
 - loutere meningsverschillen niet voldoende
 - voorlopig bewindvoerder krijgt soms verzoenende rol
- Ook in afwachting van een uitspraak in uitsluitingsvordering




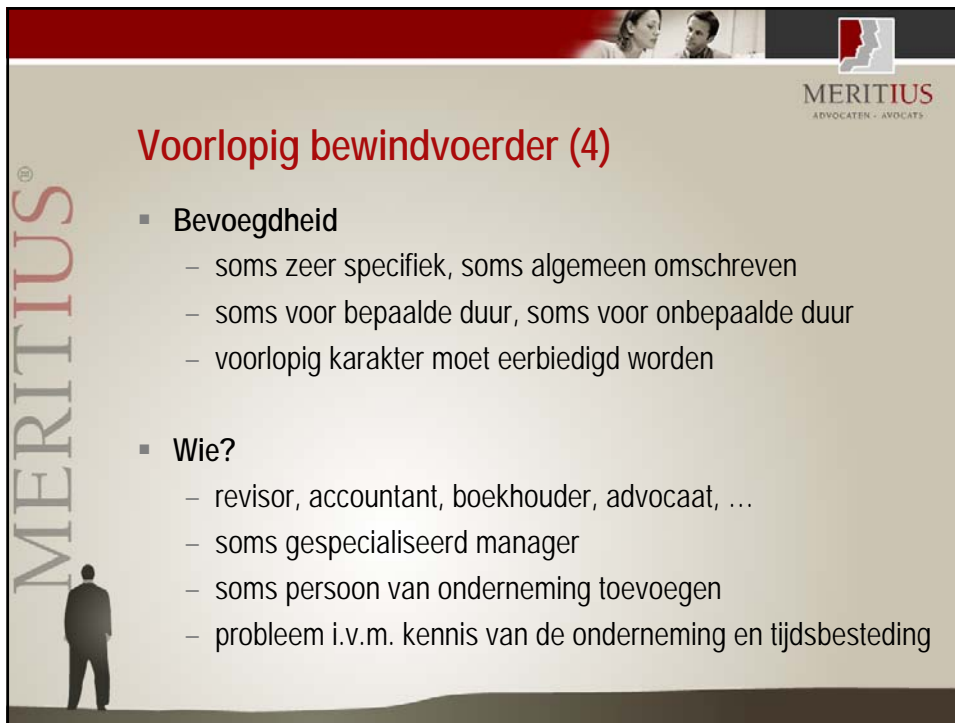
MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Voorlopig bewindvoerder (3)

- Misbruik van meerderheid
 - zelfs wanneer de vennootschapsorganen nog werken
 - bijv. beslissingen doordrukken die vennootschap schaden
 - onttrekking middelen van de vennootschap
 - bevoordeling van andere vennootschappen
- Ernstige onregelmatigheden
 - niet-naleving W.Venn., Boekhoudwet, fiscale wetgeving, ...
- Ondernemingen in moeilijkheden
 - crisismanager
 - art. 8 Faill. W.



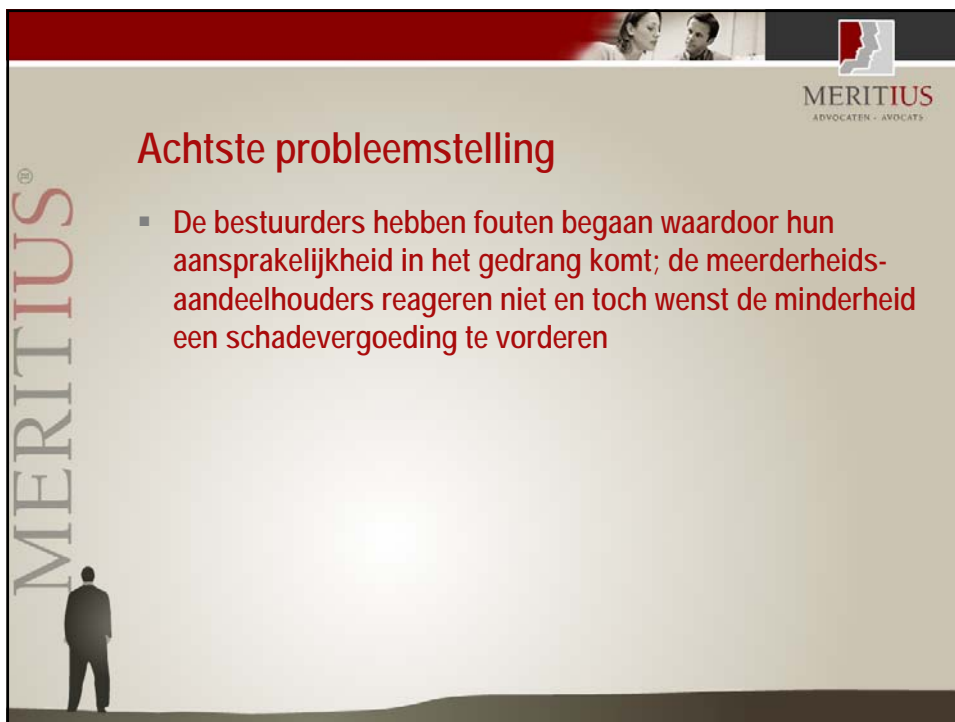


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Voorlopig bewindvoerder (4)

- **Bevoegdheid**
 - soms zeer specifiek, soms algemeen omschreven
 - soms voor bepaalde duur, soms voor onbepaalde duur
 - voorlopig karakter moet eerbiedigd worden
- **Wie?**
 - revisor, accountant, boekhouder, advocaat, ...
 - soms gespecialiseerd manager
 - soms persoon van onderneming toevoegen
 - probleem i.v.m. kennis van de onderneming en tijdsbesteding

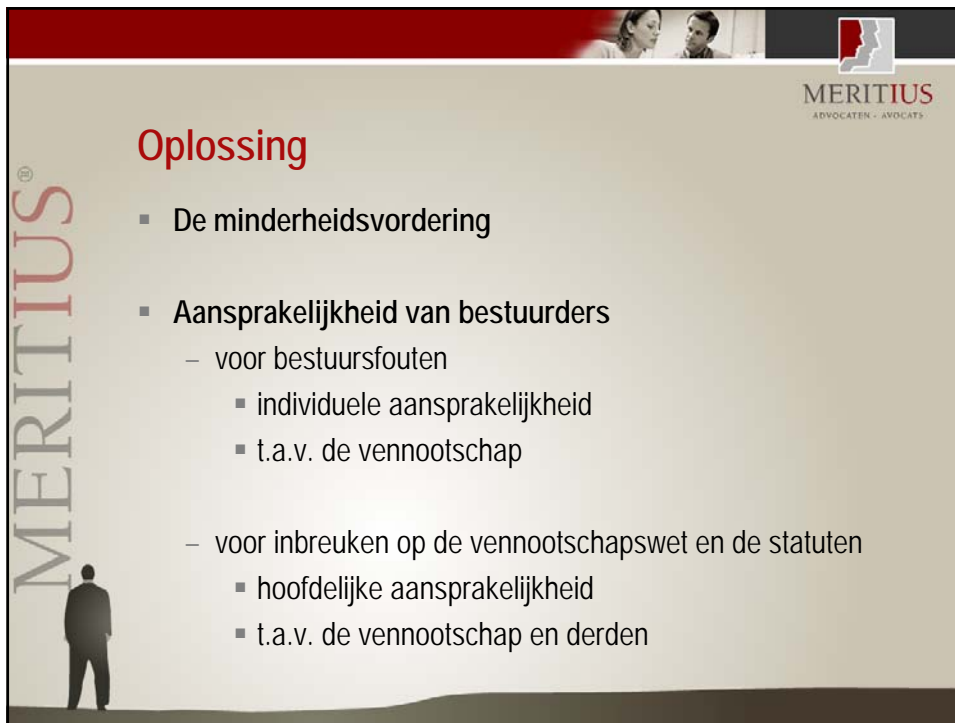


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Achtste probleemstelling

- **De bestuurders hebben fouten begaan waardoor hun aansprakelijkheid in het gedrang komt; de meerderheidsaandeelhouders reageren niet en toch wenst de minderheid een schadevergoeding te vorderen**

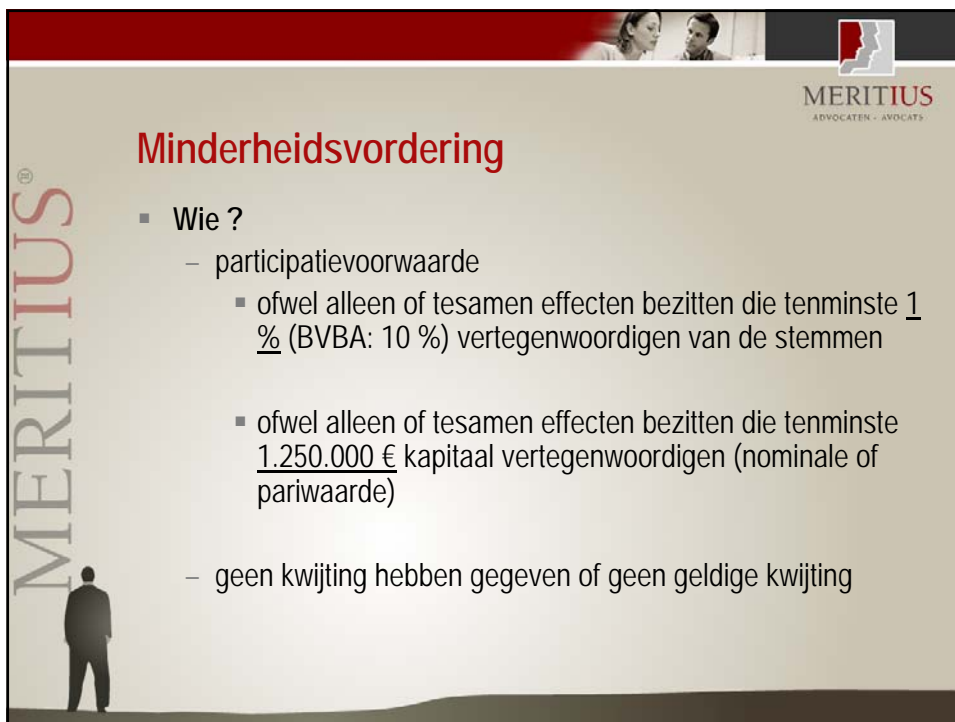


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Oplossing

- De minderheidsvordering
- Aansprakelijkheid van bestuurders
 - voor bestuursfouten
 - individuele aansprakelijkheid
 - t.a.v. de vennootschap
 - voor inbreuken op de vennootschapswet en de statuten
 - hoofdelijke aansprakelijkheid
 - t.a.v. de vennootschap en derden




MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Minderheidsvordering


- Wie ?
 - participatievoorwaarde
 - ofwel alleen of tesamen effecten bezitten die tenminste 1 % (BVBA: 10 %) vertegenwoordigen van de stemmen
 - ofwel alleen of tesamen effecten bezitten die tenminste 1.250.000 € kapitaal vertegenwoordigen (nominale of pariwaarde)
 - geen kwijting hebben gegeven of geen geldige kwijting



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Minderheidsvordering (2)

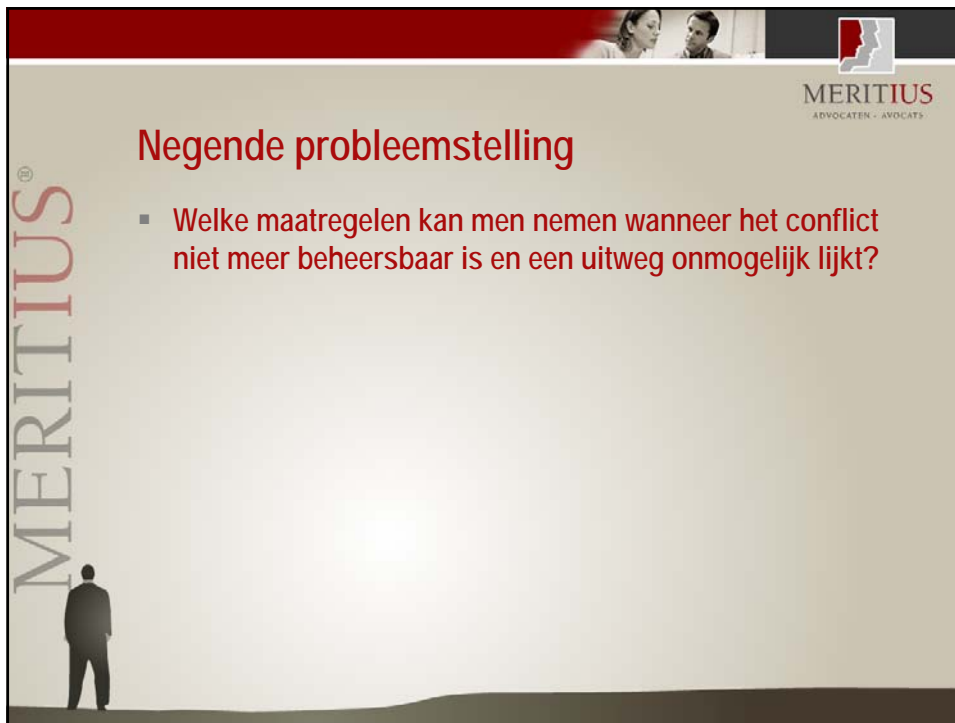
- Voor rekening van de vennootschap
 - opbrengst komt toe aan vennootschap en niet aan de eisers
 - herstel eigen vermogen > waarde van alle aandelen
- Gevaar voor minderheidsaandeelhouders !!!
 - indien winst: opbrengst komt aan de vennootschap (herstel van de waarde van het aandeel)
 - indien verlies:
 - dragen de kosten van het geding
 - mogelijks veroordeeld tot schadevergoeding aan verweerders



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Conflict-oplossende maatregelen



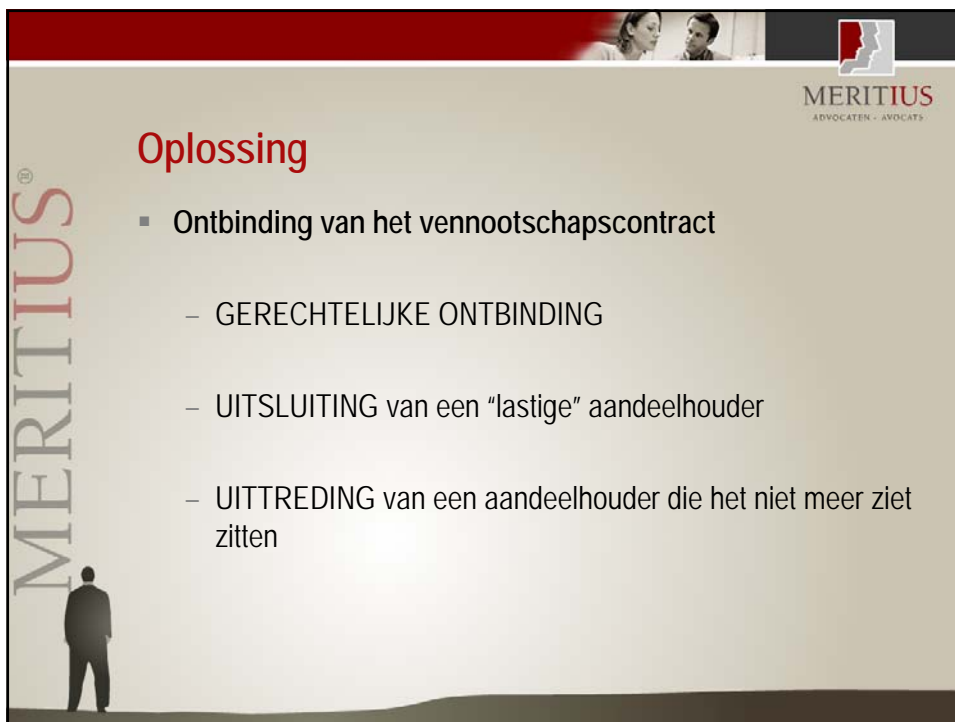


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Negende probleemstelling

- Welke maatregelen kan men nemen wanneer het conflict niet meer beheersbaar is en een uitweg onmogelijk lijkt?

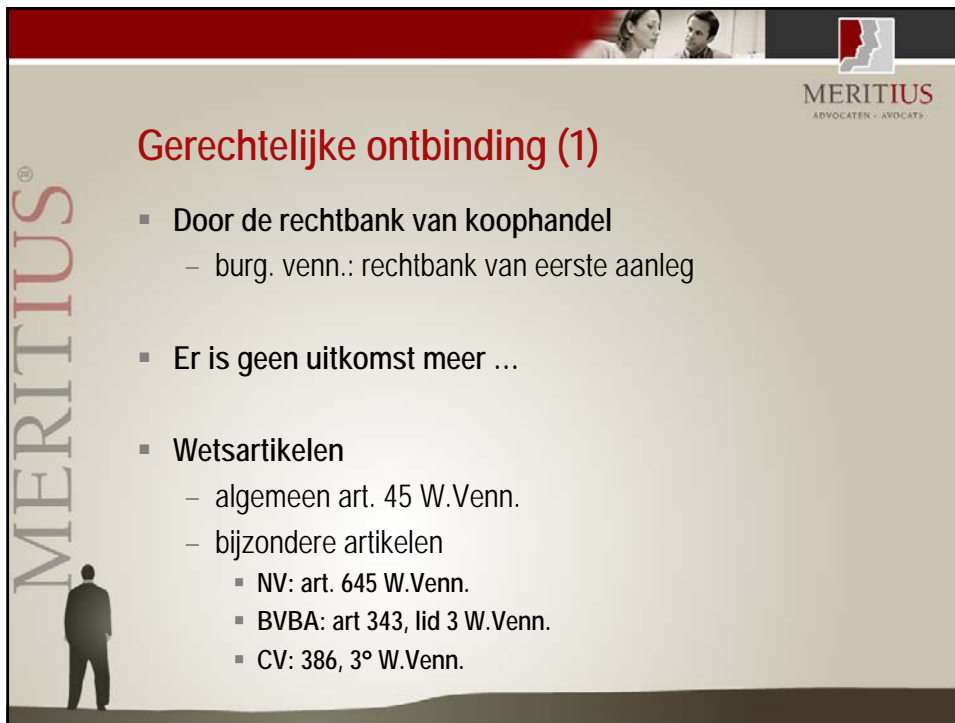


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Oplossing

- Ontbinding van het vennootschapscontract
 - GERECHTELIJKE ONTBINDING
 - UITSLUITING van een "lastige" aandeelhouder
 - UITTREDING van een aandeelhouder die het niet meer ziet zitten

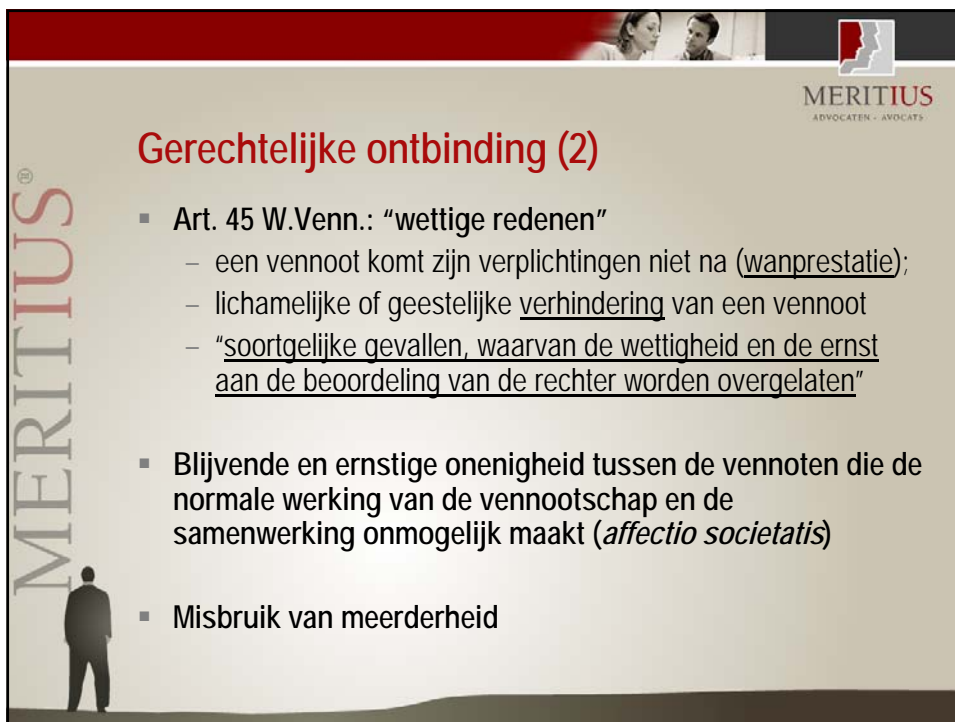


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Gerechtelijke ontbinding (1)

- Door de rechtbank van koophandel
 - burg. venn.: rechtbank van eerste aanleg
- Er is geen uitkomst meer ...
- Wetsartikelen
 - algemeen art. 45 W.Venn.
 - bijzondere artikelen
 - NV: art. 645 W.Venn.
 - BVBA: art 343, lid 3 W.Venn.
 - CV: 386, 3^o W.Venn.

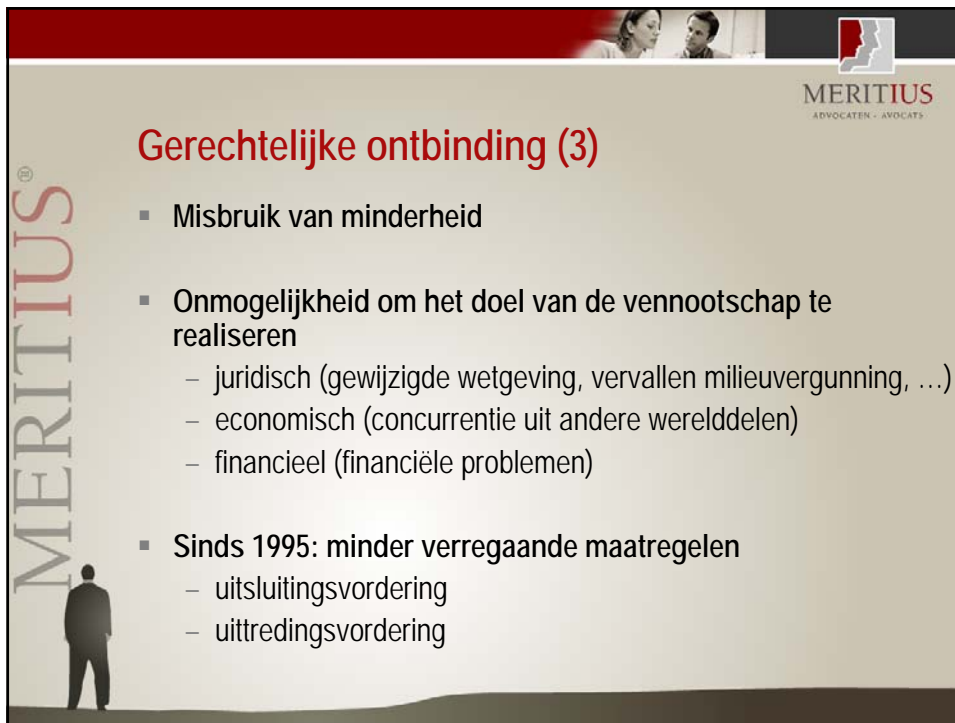


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

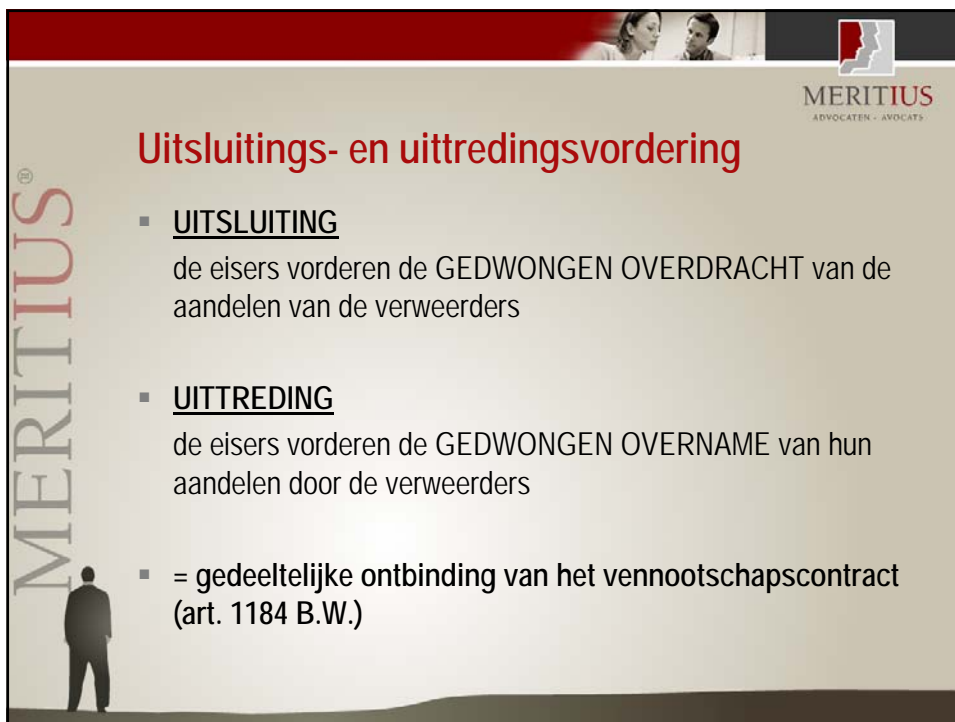
Gerechtelijke ontbinding (2)

- Art. 45 W.Venn.: “wettige redenen”
 - een vennoot komt zijn verplichtingen niet na (wanprestatie);
 - lichamelijke of geestelijke verhindering van een vennoot
 - “soortgelijke gevallen, waarvan de wettigheid en de ernst aan de beoordeling van de rechter worden overgelaten”
- Blijvende en ernstige onenigheid tussen de vennoten die de normale werking van de vennootschap en de samenwerking onmogelijk maakt (*affectio societatis*)
- Misbruik van meerderheid



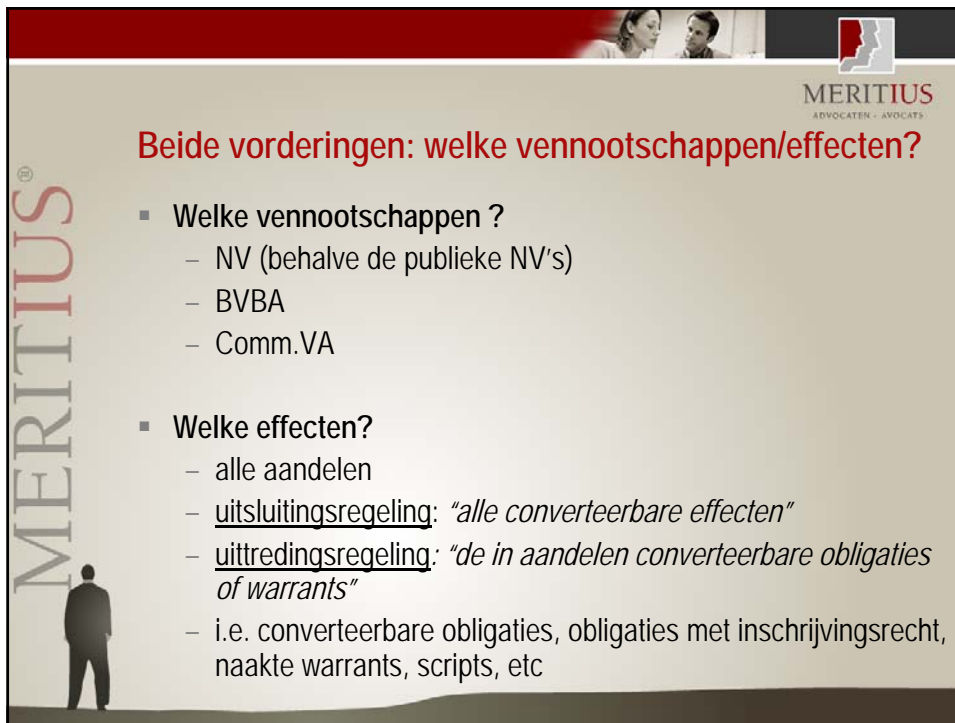
Gerechtelijke ontbinding (3)

- Misbruik van minderheid
- Onmogelijkheid om het doel van de vennootschap te realiseren
 - juridisch (gewijzigde wetgeving, vervallen milieuvergunning, ...)
 - economisch (concurrentie uit andere werelddelen)
 - financieel (financiële problemen)
- Sinds 1995: minder verregaande maatregelen
 - uitsluitingsvordering
 - uittredingsvordering



Uitsluitings- en uittredingsvordering

- UITSLUITING
de eisers vorderen de GEDWONGEN OVERDRACHT van de aandelen van de verweerders
- UITTREDING
de eisers vorderen de GEDWONGEN OVERNAME van hun aandelen door de verweerders
- = gedeeltelijke ontbinding van het vennootschapscontract (art. 1184 B.W.)

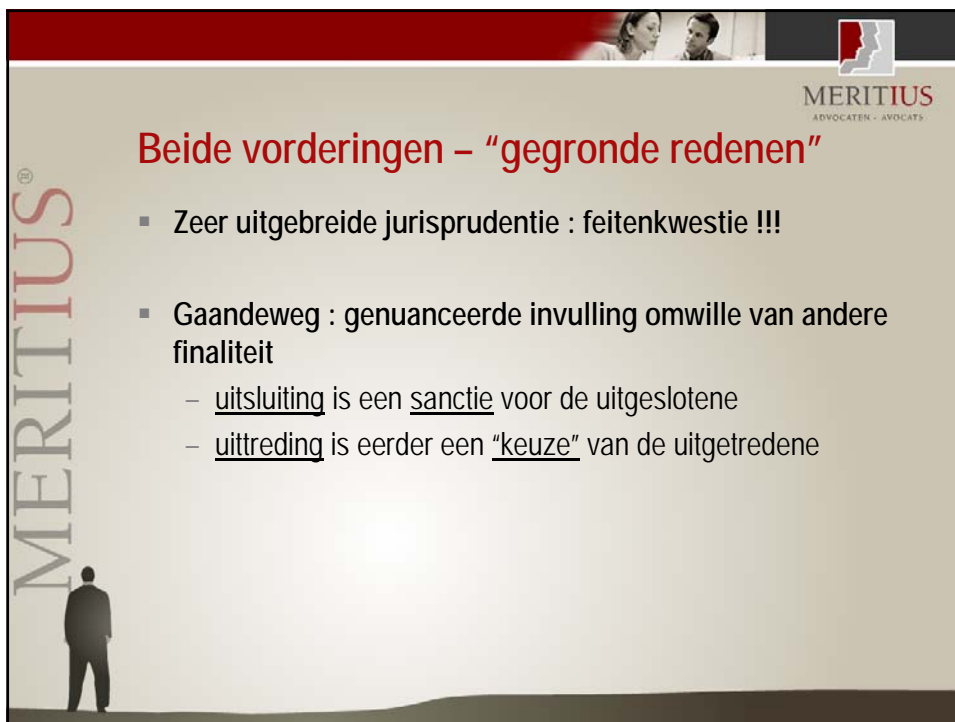


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Beide vorderingen: welke vennootschappen/effecten?

- Welke vennootschappen ?
 - NV (behalve de publieke NV's)
 - BVBA
 - Comm.VA
- Welke effecten?
 - alle aandelen
 - uitsluitingsregeling: *“alle converteerbare effecten”*
 - uittredingsregeling: *“de in aandelen converteerbare obligaties of warrants”*
 - i.e. converteerbare obligaties, obligaties met inschrijvingsrecht, naakte warrants, scripts, etc

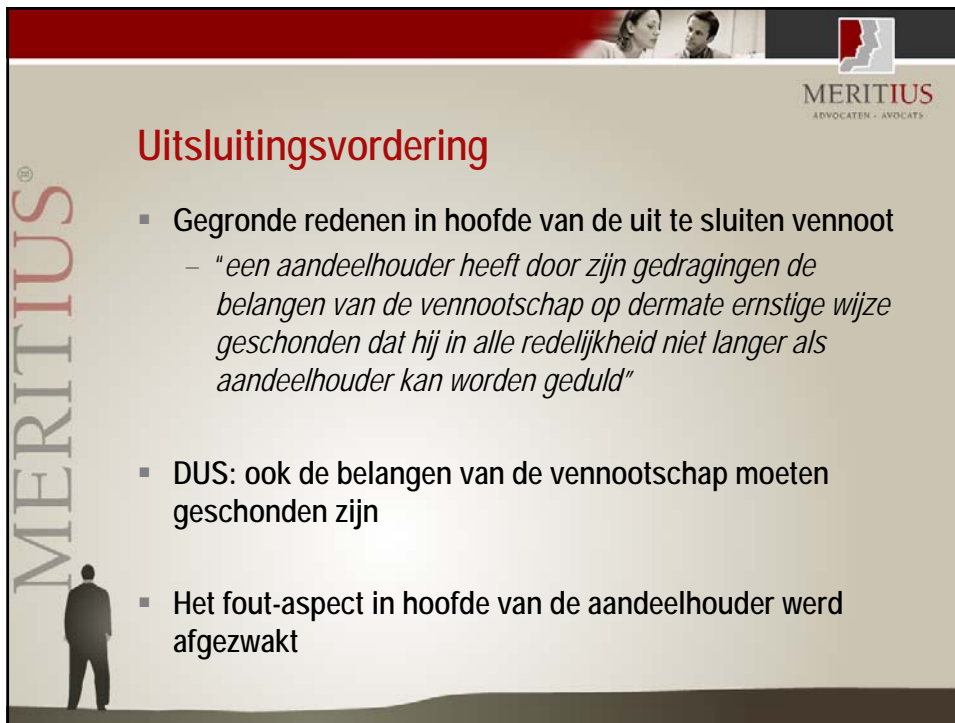


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Beide vorderingen – “gegronde redenen”

- Zeer uitgebreide jurisprudentie : feitenkwestie !!!
- Gaandeweg : genuanceerde invulling omwille van andere finaliteit
 - uitsluiting is een sanctie voor de uitgeslotene
 - uittreding is eerder een keuze van de uitgetredene

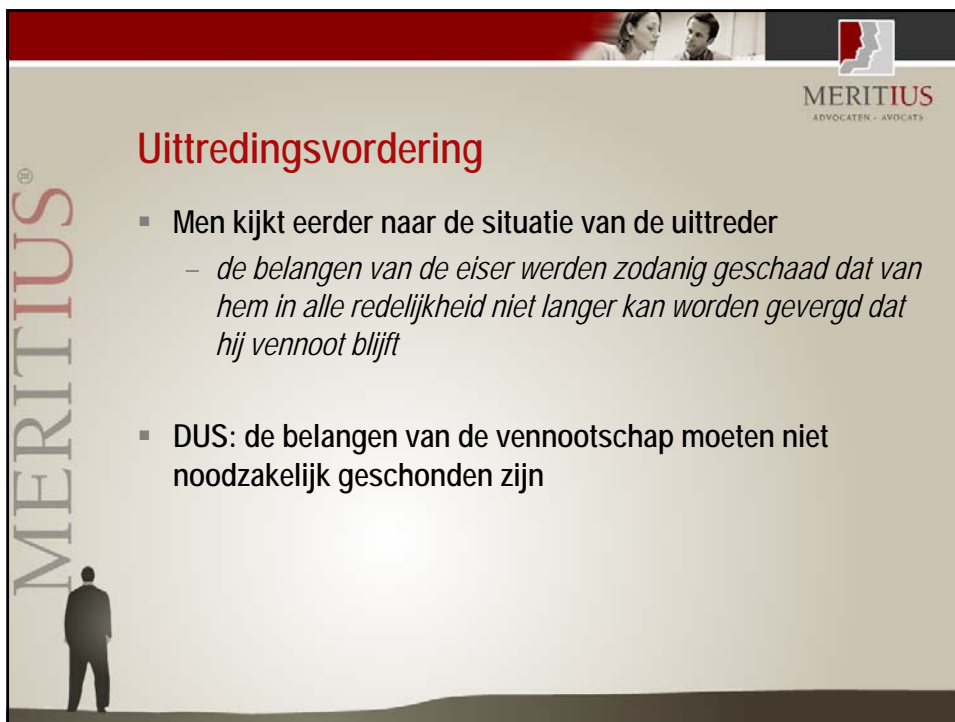


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Uitsluitingsvordering

- Gegronde redenen in hoofde van de uit te sluiten vennoot
 - *"een aandeelhouder heeft door zijn gedragingen de belangen van de vennootschap op dermate ernstige wijze geschonden dat hij in alle redelijkheid niet langer als aandeelhouder kan worden geduld"*
- DUS: ook de belangen van de vennootschap moeten geschonden zijn
- Het fout-aspect in hoofde van de aandeelhouder werd afgezwakt

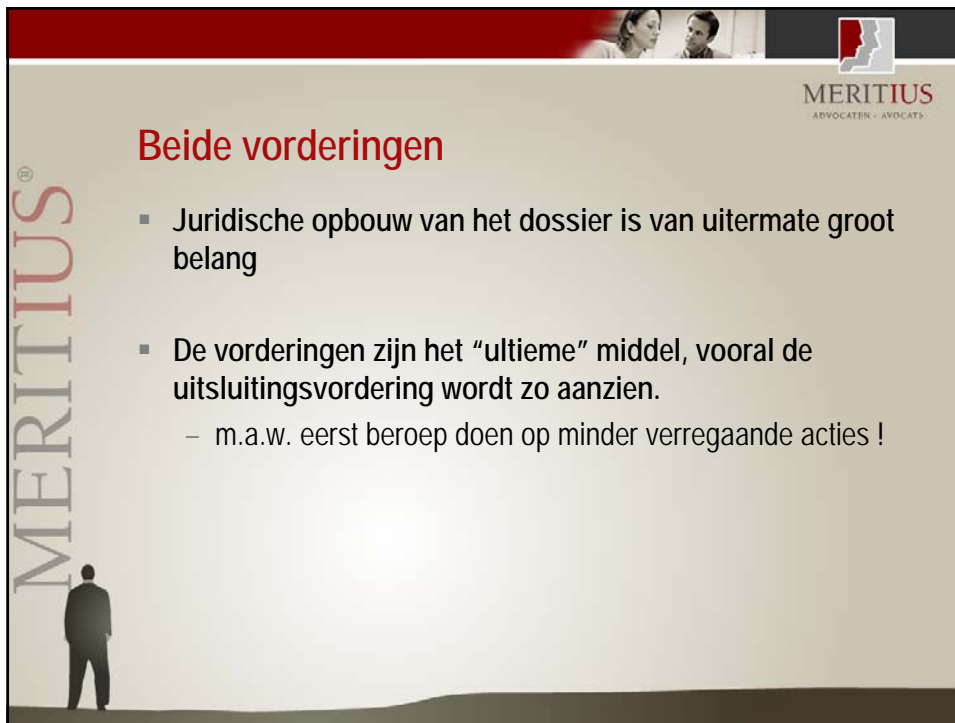


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Uittredingsvordering

- Men kijkt eerder naar de situatie van de uittreder
 - *de belangen van de eiser werden zodanig geschaad dat van hem in alle redelijkheid niet langer kan worden gevergd dat hij vennoot blijft*
- DUS: de belangen van de vennootschap moeten niet noodzakelijk geschonden zijn

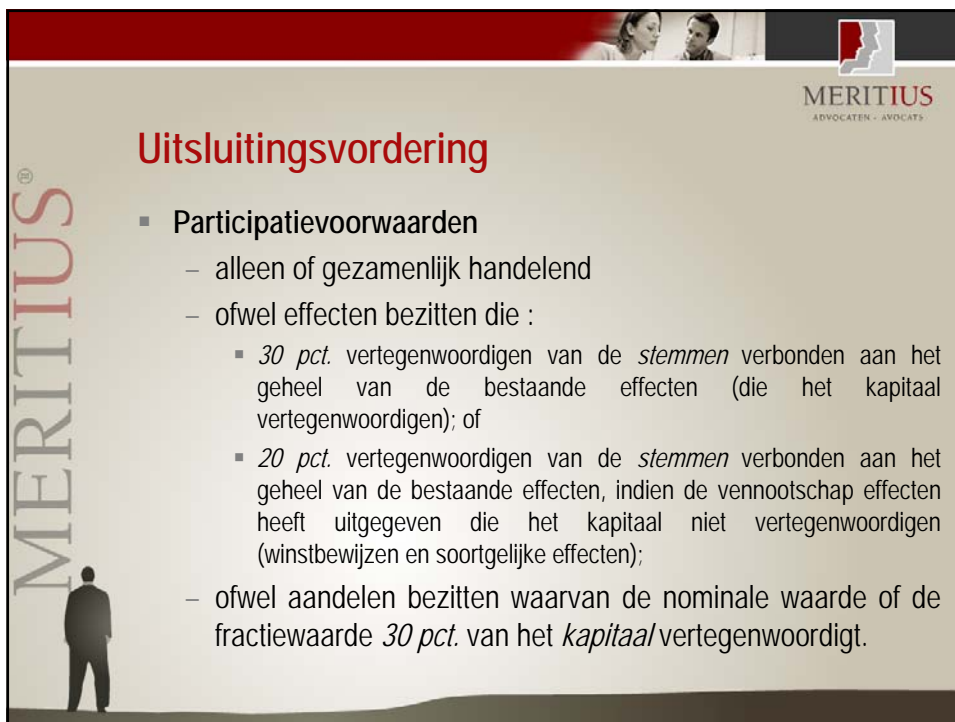


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Beide vorderingen

- Juridische opbouw van het dossier is van uitermate groot belang
- De vorderingen zijn het “ultieme” middel, vooral de uitsluitingsvordering wordt zo aanzien.
 - m.a.w. eerst beroep doen op minder verregaande acties !

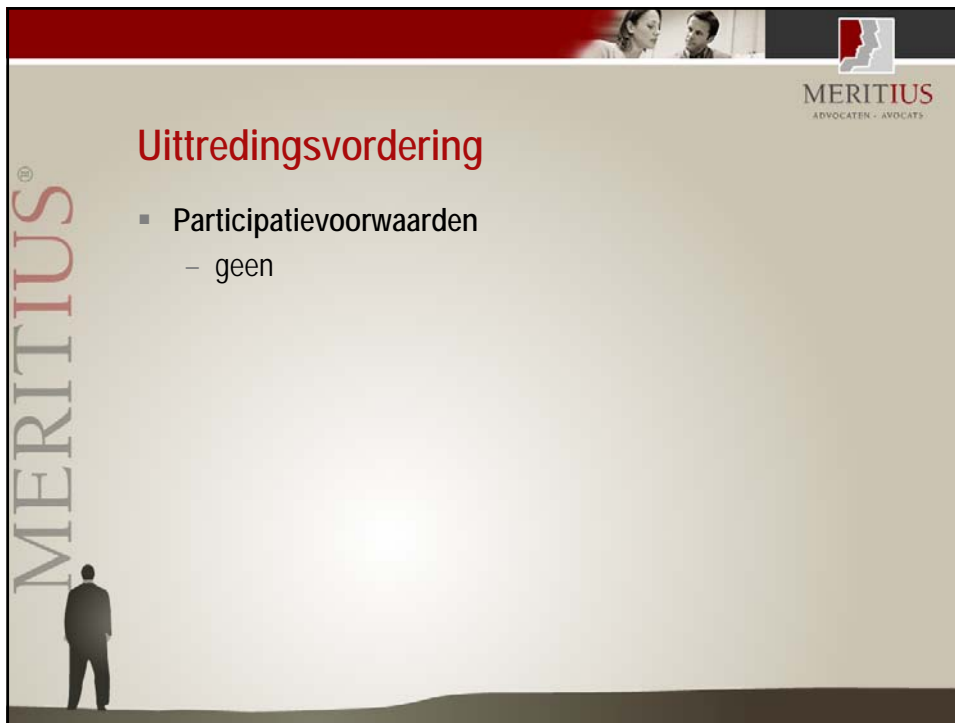


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Uitsluitingsvordering

- Participatievoorwaarden
 - alleen of gezamenlijk handelend
 - ofwel effecten bezitten die :
 - 30 pct. vertegenwoordigen van de *stemmen* verbonden aan het geheel van de bestaande effecten (die het kapitaal vertegenwoordigen); of
 - 20 pct. vertegenwoordigen van de *stemmen* verbonden aan het geheel van de bestaande effecten, indien de vennootschap effecten heeft uitgegeven die het kapitaal niet vertegenwoordigen (winstbewijzen en soortgelijke effecten);
 - ofwel aandelen bezitten waarvan de nominale waarde of de fractiewaarde 30 pct. van het *kapitaal* vertegenwoordigt.

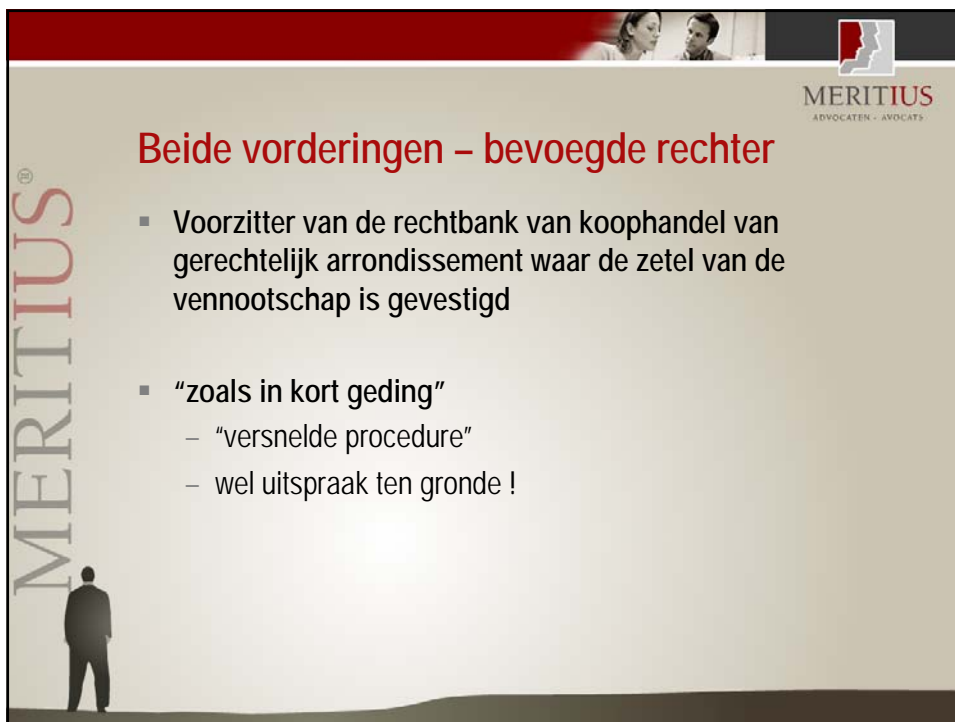


MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Uittredingsvordering

- Participatievoorwaarden
 - geen




MERITIUS[®]

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Beide vorderingen – bevoegde rechter


- Voorzitter van de rechtbank van koophandel van gerechtelijk arrondissement waar de zetel van de vennootschap is gevestigd
- “zoals in kort geding”
 - “versnelde procedure”
 - wel uitspraak ten gronde !



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Beide vorderingen – uitspraak

- Verweerder/eiser “veroordeeld” om de aandelen over te dragen
- Eiser/verweerder “veroordeeld” om de aandelen over te nemen (betalen)
- prijs in het vonnis bepaald
 - zeer uiteenlopend berekeningswijzen, afhankelijk van de aard van de vennootschap
 - op het moment van de dagvaarding of voordien (vóór aanvang van wanprestatie, onregelmatigheid, ...)
 - décôte voor minderheidsparticipatie (discussie)
- meestal wordt een deskundige aangewezen



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Beide vorderingen – uitspraak

- Betaling van de prijs
 - eisers/verweerder zijn hoofdelijk aansprakelijk
- Uitvoerbaar bij voorraad, maar indien hoger beroep
 - vervreembaarheidsverbod
 - schorsing van de rechten
- Ook vruchtgebruiker kunnen de vorderingen instellen



MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

MERITIUS®



Luc Stolle

Meritius advocaten-avocats

Martelaarslaan 402

9000 GENT

Gsm: 0475 393 591

luc.stolle@meritius.be

www.meritius.be

Meritius advocaten-avocats is een groepering (ESV) van advocaten met kantoren te Brussel, Gent, Antwerpen, Namen, Mons, Antwerpen.